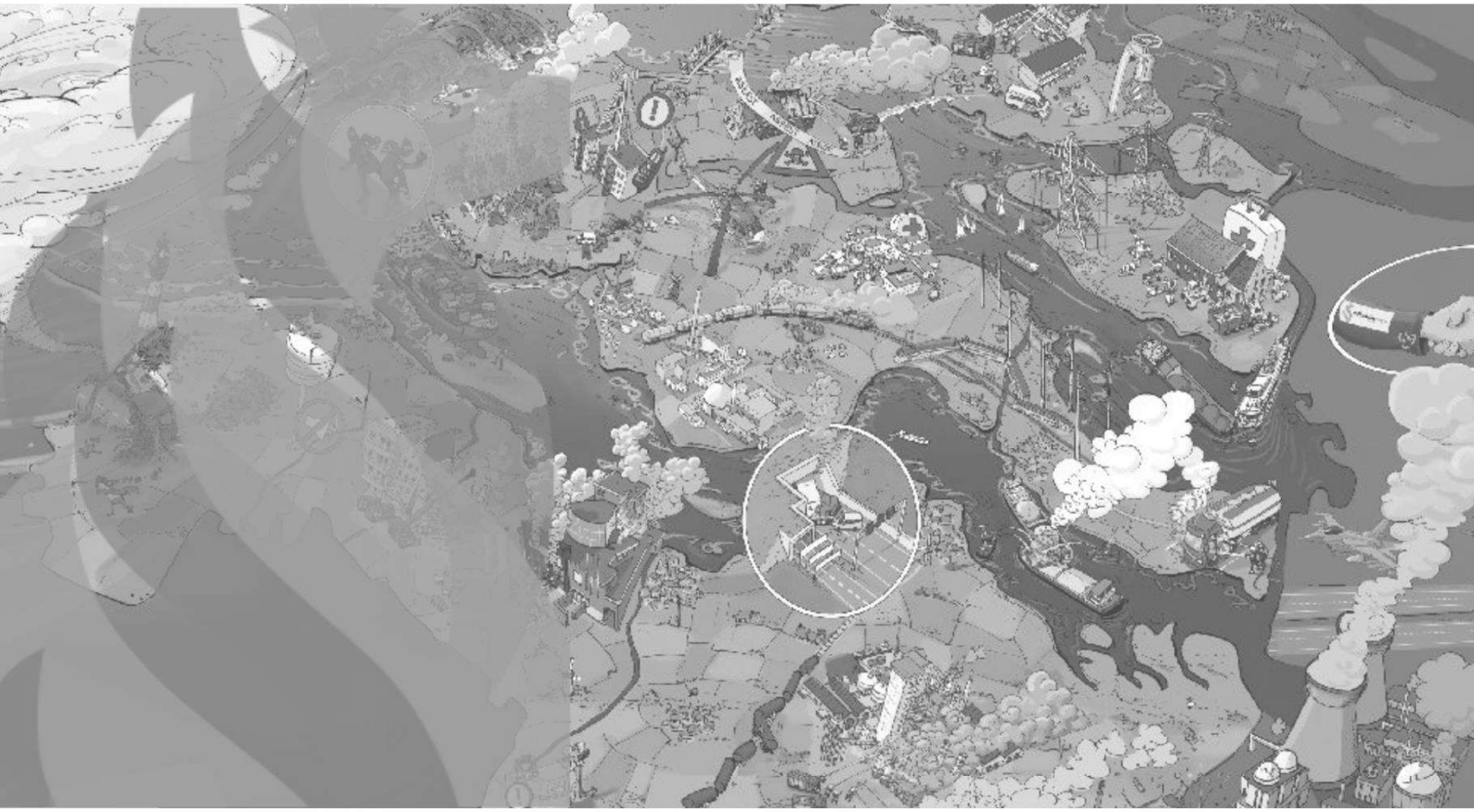
VeiligheidsRegio Zeeland

Jaarstukken 2023

14 mei 2024

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Zeeland. Het jaarverslag is gebaseerd op het meerjarenbeleidsplan 2022-2025. Hiermee is tot 2025 de koers van Veiligheidsregio Zeeland bepaald. “Samen zorgen voor een veilig Zeeland”; vanuit die visie verkleinen we met samenwerkingspartners risico’s in de regio. Daarnaast zijn we zeven dagen per week, dag en nacht, alert en operationeel om de effecten van een ramp, incident of crisis te beperken.

Vroeg in het jaar leek de eerste opschaling van het jaar al een feit te zijn. Bij de stranding van een vrachtschip op de Westerschelde bleek gelukkig de inzet op monitoring genoeg. Tijdens een storing van Vodafone in april werd crisiscommunicatie opgestart en was er landelijke afstemming over berichtgeving. Snel daarop volgde een storing bij de meldkamer. In de zomer kregen we te maken met de vogelgriep. Samen met partners hebben we ingezet op berichtgeving richting inwoners en toeristen. Diep in het najaar raasde storm Ciarán over onze provincie. Uiteindelijk kregen we in 2023 te maken met zes GRIP-incidenten waaronder een gaslekkage in Cadzand, brand in het ADRZ Goes en brand in een woning in Bruinisse.

Onder meer naar aanleiding van de covid-19 crisis en de opvang van vluchtelingen is besloten crisisbeheersing en informatievoorziening regionaal en landelijk te versterken. Daarvoor is onze brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) verhoogd. Om invulling te geven aan de landelijke doelstellingen en onze eigen ambities hebben we een ‘realisatieplan voorbereide crisisorganisatie’ opgesteld.

Alweer 10 jaar maakt de regionale brandweer onderdeel uit van de Veiligheidsregio. Onze vrijwilligers vormen hiervan het kloppend hart. We onderschrijven daarom natuurlijk ook de landelijke aandacht voor werving en behoud van vrijwilligers in onderzoek en planvorming. In samenspraak met onze vrijwilligers is tevens de Uitvoeringsagenda Vrijwilligheid opgesteld. Passend hierbij is het nieuwe dekkingsplan opgesteld, deze signaleert kwetsbaarheden in onze brandweerzorg. Het plan kijkt naar opkomsttijden, maar ook factoren als slagkracht bij opschaling, werkdruk en paraatheid. Zo kunnen we beter besluiten nemen over de inrichting van de brandweerzorg.

Op aanvraag van gemeenten voeren we controles uit op brandveiligheid en brandveilig gebruik. Met de komst van de Omgevingswet komt de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde leefomgeving meer bij burger en bedrijven te liggen. Daarom hebben we geïnvesteerd in extra voorlichting in het kader van brandveiligheid. Daarnaast hebben we op dit gebied een nieuwe risicogerichte systematiek van meerjarencontroleplanning voorbereid. Deze implementeren we vanaf 1 januari 2024.

Technologische ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. Goede informatievoorziening is voor zowel preventie als repressie essentieel. Onze regio wordt steeds afhankelijker van informatie. We moeten onze organisatie meenemen in nieuwe processen en werkwijzen. Om de samenhang en ontwikkeling goed te borgen is het programma informatievoorziening opgestart, een doorvertaling uit ons meerjarenbeleidsplan. Waar mogelijk doen we dit samen met andere veiligheidsregio's en organisaties. In opdracht van ons dagelijks bestuur zijn de samenwerkingsplannen met GGD en RUD geïntensiveerd.

De jaarrekening 2023 laat een negatief resultaat zien van € 475.894. Dit wordt veroorzaakt door een aantal financiële voor- en nadelen en de vorming van een voorziening voor mogelijke kosten van een schadeclaim voor gebruik van PFAS-houdend blusschuim.

We zijn trots op de kennis, ervaring en veerkracht van onze collega's. Alleen met elkaar zijn we succesvol. We bedanken dan ook iedereen die een bijdrage geleverd heeft aan onze organisatie in 2023. Laten we van 2024 weer een mooi jaar maken!

Joke Gaemers - Waarnemend Directeur Veiligheidsregio Zeeland

Inhoud

Hoofdstuk 1:Jaarverslag 4

1. Programma's 5

1.1 Toekomstbestendige brandweerzorg 5

1.2 Voorbereide crisisorganisatie 13

1.3 Overhead en kostentoerekening 20

2. Paragrafen 21

2.1 Onderhoud kapitaalgoederen 21

2.2 Bedrijfsvoering 23

2.3 Financiering 29

2.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 31

2.5 Verbonden partijen 37

2.6 Wet open overheid 37

3. Specifieke verantwoordingsinstructies 38

3.1 Opvang ontheemden Oekraïne 38

Hoofdstuk 2:Jaarrekening 39

4. Overzicht van baten en lasten 40

5. Toelichting per programma 43

5.1 Toekomstbestendige brandweerzorg 43

5.2 Voorbereide crisisorganisatie 48

5.3 Overhead / bedrijfsvoering 50

6. Incidentele en structurele lasten en baten 53

7. Balans per 31 december 55

8. Grondslagen van resultaatbepaling en waardering 56

9. Toelichting balans 58

9.1 Activa 58

9.2 Passiva 60

9.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen 65

10. Wet Normering Topinkomens 2023 66

11. Rechtmatigheidsverantwoording 68

12. Vaststelling jaarrekening 2023 69
13. Bijlagen 70
Bijlage 1 Realisatie begrote investeringen 2023 70
Bijlage 2 Recapitulatie onttrekkingen reserves 2023 71
Bijlage 3 Overzicht van baten en lasten per taakveld 73
Bijlage 4 SiSa 2023 74

Hoofdstuk 1:
Jaarverslag

1. Programma's

1.1 Toekomstbestendige brandweerzorg

Wat wilden we bereiken?

a. Zorgen voor een (brand)veilige leefomgeving in Zeeland door middel van preventie en een robuuste en toekomstbestendige brandweerzorg waarbij vakmanschap, verbinding met de vrijwilligers en vertrouwen centraal staan.
b. Doorontwikkelen van de toekomstbestendige brandweerzorg
c. Versterken informatiegestuurde veiligheid (paragraaf 2.2)

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ontwikkelingen

Wetgeving

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) werden uitgesteld en zijn sinds 1 januari 2024 van kracht. We werkten samen met de Zeeuwse overheden en ketenpartners binnen het Samenwerkingsplatform Omgevingswet Zeeland aan de verdere implementatie van de nieuwe wetten. In samenwerking met bevoegd gezag en ketenpartners is geoefend in het pre Digitaal Stelsel Omgevingswet en zijn werkafspraken gemaakt. Het oefenen, de harmonisatie van de werkprocessen en de verdere inrichting van het zaaksysteem (Rx.Mission) vervolgen we in 2024.

Bluswater

De Interregionale adviesleidraad Bluswater en Bereikbaarheid is in Zeeland geïmplementeerd en vanaf 1 juli in gebruik genomen. Daarna zijn we, in samenwerking met gemeenten, gestart met het opstellen van bluswaterbeleid. Dit beleid gaat ervoor zorgen dat het voor gemeenten duidelijk is welke mogelijkheden zij hebben voor de uitvoer van bluswatervoorzieningen, en formuleert een gezamenlijke visie voor gemeenten en VRZ.

Veilige energietransitie

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's voor inwoners en hulpverleners met zich mee. We sloten daarom aan bij regionale en landelijke organisaties en overlegstructuren, we hebben ontwikkelingen gemonitord erover geadviseerd. Hoge prioriteit hierbij was de ontwikkeling van de best beschikbare techniek voor opslag van koude ammoniak.

Verlenging risicoprofiel en grensoverschrijdend risicoprofiel

Ons regionaal risicoprofiel liep tot eind 2023. Normaliter zou het regionaal risicoprofiel herzien zijn. Omdat we landelijk in ontwikkeling zijn naar een nieuwe methodiek voor een meer dynamisch risicoprofiel kozen we in afwachting hiervan voor een actualisatie. Eerst is samen met de drie aangrenzende Belgische provincies een grensoverschrijdend risicoprofiel opgesteld. Daarna is een beknopte actualisatie van het huidige regionaal risicoprofiel Zeeland uitgevoerd door een extern bureau (Antea). Het bestaande, verlengde, regionaal risicoprofiel wordt samen met de actualisatierapportage en het grensoverschrijdend risicoprofiel als één document beschouwd onder de naam 'regionaal risicoprofiel 2023-2026'.

Brandveiligheid

Adviezen en controles op brandveiligheid

Op aanvraag van de gemeenten adviseerden we op brandveiligheid en brandveilig gebruik. Het aantal adviesaanvragen op Programma's van Eisen en Uitgangspuntendocumenten is lager dan voorgaande jaren, we kunnen daar (nog) geen duidelijke oorzaak voor aanduiden. Het aantal adviesaanvragen rondom evenementenveiligheid is juist toegenomen. We zien na de covid-19 crisis een toename van het aantal georganiseerde evenementen.

	Realisatie 2023	Streefwaarde 2023
Aantal adviezen brandveiligheid en brandveilig gebruik	1012	900
Aantal adviezen Programma van Eisen (PvE) en Uitgangspuntendocument	158	195
Aantal adviezen evenementen	326	123
Aantal adviezen vuurwerk	7	24

*In het aantal adviezen evenementen zijn de mondelinge adviezen in het APV-overleg niet meegenomen.

We voerden afgelopen jaar in totaal 1020 controles op brandveiligheid uit. Een nieuwe risicogerichte systematiek van meerjarencontroleplanning (Risico Afwegingsmodel Toezicht) is gedurende 2023 voorbereid, en implementeren we vanaf 1 januari 2024.

Pilot risicogericht controleren Vlissingen

Naast de hierboven genoemde (reguliere) geplande controles verrichtten we controles binnen het project 'woongebouwen', een categorie die niet valt binnen het vergunningenstelsel van brandveiligheid, en het project 'quickscan Vlissingen'. Dit omdat eerder bleek dat bij (bestaande) woongebouwen nog veel veiligheidswinst valt te behalen.

Brandweer in de wijk

We zijn in Vlissingen gestart met de pilot 'brandweer in de wijk', met het doel de (brand)veiligheid en zelfredzaamheid bij risicogroepen te vergroten. Een wijkbrandweerman/-vrouw is laagdrempelig benaderbaar en zorgt voor herkenning en zichtbaarheid. De wijkbrandweerman is het laatste kwartaal met de werkzaamheden begonnen. In de beginfase is vooral geïnvesteerd in het opbouwen van een netwerk en het verkrijgen van algemene bekendheid. In 2024 verwachten wij meer concrete resultaten te kunnen boeken.

Extra voorlichting in het kader van de Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet komt de verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde leefomgeving meer bij burger en bedrijven te liggen. Daarom hebben we geïnvesteerd in extra voorlichting in het kader van brandveiligheid. Zo informeerden we de gemeenten over de lessen met betrekking tot de brand in containerwoningen in Amsterdam. Ook hielden we een voorlichtingsbijeenkomst voor 'Bouwend Zeeland' over het proactief adviseren in de ontwerpfase van een bouwproject op bovenwettelijke veiligheidsaspecten.

Brandonderzoek

We voerden bij 32 incidenten brandonderzoek uit. De resultaten van een brandonderzoek helpen ons in het verbeteren van onze preventie en repressie. Brandonderzoeken vonden plaats bij:

- alle branden met slachtoffers;
- bij branden in bijzondere gebouwen als woon-zorginstellingen, penitentiaire inrichtingen, kinderdagverblijven, hotels en parkeergarages;
- en bij branden in elektrische voertuigen en zonnepanelen en accu's (in relatie tot de energietransitie).

Omgevingsveiligheid

Advisering op omgevingsvisies en -plannen

We gaven 148 adviezen over omgevingsveiligheid. Het aantal adviesaanvragen is toegenomen onder meer door de energietransitie en de extra aandacht voor klimaat en vitale infrastructuur.
We adviseerden nog niet op omgevingsplannen van de gemeenten. Wel gaven we een reactie op omgevingsvisies van de gemeente Borsele, Tholen, Vlissingen en Middelburg. We vinden het belangrijk dat er voldoende aandacht is voor fysieke veiligheid in de omgeving visies, daarom hanteren we de kernwaarden die zijn opgesteld door Brandweer Nederland. Daarnaast zorgden we dat het brede spectrum van onderwerpen met betrekking tot fysieke veiligheid een plaats krijgt in de omgevingsvisies van Zeeuwse gemeenten, bijvoorbeeld bluswatervoorziening, de risico's van klimaatverandering, een veilige Energietransitie en externe veiligheid.

Oefenen met omgevingstafels in relatie tot Omgevingswet

Onder de Omgevingswet worden ‘omgevingstafels’ georganiseerd, om alle aspecten die nodig zijn om een ontwikkeling te realiseren integraal en vroegtijdig in het proces te betrekken. Afgelopen jaar zijn door de gemeenten en de provincie elf oefensessies van omgevingstafels georganiseerd, waarbij we samen met andere ketenpartners aansloten.

Industriële veiligheid

Bedrijfsbrandweren

In 2019 is het regionaal aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren vastgesteld. De Omgevingswet is van invloed op dit aanwijsbeleid en de daarbij behorende modelvoorschriften. Met andere veiligheidsregio’s en het Landelijk Expertisecentrum Industriële Veiligheid is hiertoe een addendum opgesteld. Dit is passend gemaakt voor de Zeeuwse situatie en is door het Algemeen Bestuur vastgesteld.
In de trajecten van de bedrijfsbrandweeraanwijzingen en de brandweerinspecties gaven we meer aandacht aan de nieuwe bestrijdingswijze van toxische wolken.

Addendum handhavingsbeleid industriële veiligheid

Op 5 juni 2023 heeft het Algemeen Bestuur het addendum bij het handhavingsbeleid industriële veiligheid vastgesteld. Dit is noodzakelijk vanwege de invoering van de Omgevingswet. De grootste aanpassing betreft de juridische doorwerking van het vervallen van het begrip ‘inrichting’ en het in de plaats komende begrip ‘milieubelastende activiteit’.

Advisering industriële veiligheid in relatie tot de energietransitie

We waren nauw betrokken bij de ontwikkelingen op het gebied van grootschalige energietransitie. Met name de ontwikkeling van de best beschikbare techniek voor opslag van koude ammoniak, als drager voor waterstofproductie, had hoge prioriteit. We adviseerden bij projecten voor het terugdringen van uitstoot van koolstofdioxide bij enkele productiebedrijven. Ook adviseerden we omtrent de ontwikkelingen van groot energietransport (onder andere buisleidingen), scheepsbunkering *liquefied natural gas*, scheepsbunkering alternatieve brandstoffen, ontgassing van schepen, grootschalige energieopslag (EOS) en de voorgenomen keuze van de nieuwe kerncentrales in Borsele.

	Realisatie 2023	Streefwaarde 2023
Grondslag Wet veiligheidsregio’s		
Aantal aanwijzingen bedrijfsbrandweer	3*	4
Aantal inspecties bedrijfsbrandweer	8**	5
Grondslag overige wetgeving		
Aantal beoordelingen veiligheidsrapport	3	-
Aantal inspecties Brzo, routinematig	23***	25
Aantal inspecties Brzo, niet routinematige	23	22

Aantal onderzoeken Brzo-incident	8	6
Aantal adviezen Brzo-inrichtingen	130	125
Aantal adviezen niet-Brzo-inrichtingen (waaronder Bevi-inrichtingen)	32****	75

* 1x aanwijzing ingetrokken, 2x aanwijzing geactualiseerd, 1x aanwijstraject o.v.v. bedrijf gestopt.
** Extra praktijkinspecties i.v.m. nieuwe bestrijdingswijzen toxische wolken.
*** Eerder voorziene nieuwe Brzo inrichtingen nog niet operationeel in 2023.
**** Als gevolg van Corona-crisis zijn er minder adviesaanvragen binnengekomen voor (revisie)vergunningen.

Risicocommunicatie en Brandveilig Leven

Zeeuwse week van de veiligheid

Van 9 tot en met 15 oktober hebben we voor de zevende keer de Zeeuwse week van de veiligheid gehouden. Diverse (veiligheids)organisaties hebben deelgenomen. Het was een succesvolle week. De multidisciplinaire demonstratie op de Grote Markt in Goes heeft een groot aantal bezoekers getrokken, net als de open dag van de brandweerkazerne in Goes. Met elkaar hebben we duizenden mensen attent gemaakt op veiligheid in hun omgeving.

Zeeland Veilig Zone

In november vond op het Veiligheidspark van ZLM in Goes de Zeeland Veilig Zone plaats. We ontvingen daar op elf ochtenden zo'n 200 scholieren om hen brandgevaar en brandveiligheid in en om het huis te laten ervaren. Het enthousiasme (van kinderen, leerkrachten én collega's) rond de huidige pilot in het Veiligheidspark is een stimulans om het project door te ontwikkelen. De media-aandacht tijdens de persdag op 21 november maakt wellicht ook andere partners of partijen warm voor deelname volgend jaar.

Vuurwerkvoorlichting

Na de Zeeland Veilig Zone gaven we in december gedurende acht dagen voorlichting aan ca. 750 scholieren over de gevaren van vuurwerk. Dit vond plaats op diverse locaties in Zeeland.

Onderzoek Inspectie Brandveilig Leven

De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft bij 8 van de 25 veiligheidsregio's een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de landelijke werkwijze Brandveilig Leven. Wij waren één van de geselecteerde regio's. Met onze deelname droegen we bij aan een gezamenlijk beeld van de landelijke werkwijze voor Brandveilig Leven. Het rapport wordt begin 2024 opgeleverd.

Dekkingsplan gebiedsgerichte opkomsttijden

In juli is, als onderdeel van het programma Brandweerzorg 2030, het nieuwe dekkingsplan vastgesteld door het algemeen bestuur. Het dekkingsplan is opgesteld op basis van de nieuwe landelijke systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden. Het plan kijkt niet alleen naar opkomsttijden, maar ook naar factoren als slagkracht bij opschaling, werkdruk (alarmeringsfrequentie) en paraatheid. Het biedt een nulmeting van de basisbrandweerzorg in Zeeland. We gebruiken het plan als instrument om bestuur en management beter in staat te stellen beleid te maken en besluiten te nemen over de inrichting van de brandweerzorg.
Uit het dekkingsplan volgen zes beleidsthema's die voor de toekomstige brandweerzorg verdere uitwerking vragen. Dit om de huidige kwaliteit van brandweerzorg te behouden, waar nodig te verbeteren of flankerend beleid te ontwikkelen.

Operationele gegevens

De brandweer is in totaal 3129 keer uitgerukt met een basisbrandweereenheid.

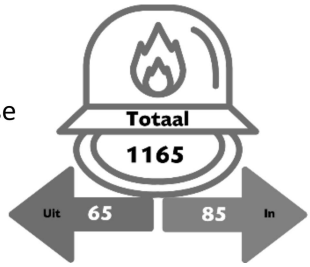
Daarnaast zijn tijdens storm Ciarán op 2 november 2023 middels Decentrale Uitgifte (DCU) 160 stormmeldingen P2 verwerkt op de sectie brandweer. DCU wordt gebruikt met name bij zware stromen of andere omstandigheden waarbij de meldkamer het aantal meldingen niet zelf kan verwerken.

Paraatheid specifieke risico's

- Tunnelbrand: De bluspompen zijn vervangen waardoor we een grotere bluscapaciteit hebben in de tunnels. Begin april heeft de brandweer een tunneltraining gehad in Zwitserland, waarbij de tunnelprocedures zijn geoefend.
- Scheepsbrandbestrijding: In onze werkgroep Maritieme Veiligheid zijn alle afdelingen van VRZ en partners zoals Landelijke eenheid dienst infra waterpolitie, Rijkswaterstaat en North Sea Ports vertegenwoordigd. De werkgroep heeft geïnvesteerd in het onderhouden van het netwerk. Voor de betrokken (piket)functies van VRZ en de betrokken partners zijn meerdere trainingen en bijeenkomsten georganiseerd. Hieraan is ook door de meldkamer Zeeland-West Brabant deelgenomen. Het MIRG-team van de Brandweer Zeeland heeft deelgenomen aan een internationale oefening in Noorwegen. Deze oefening is van belang voor de internationale accreditatie van het MIRG-team. In 2023 is ook gewerkt aan de overdracht van de resultaten van het programma Maritieme Veiligheid naar de teams in de VRZ zodat de continuïteit is geborgd.
- Waterongevallen: In navolging op een succesvolle wervingscampagne voor de waterongevallen bestrijdingsteams van Zeeland in 2022, zijn in 2023 twaalf nieuwe duikers opgeleid. Elf van hen zijn inmiddels gecertificeerd. Hiermee zijn de operationele uitdagingen ten aanzien van beschikbare duikers voor de posten Tholen en Terneuzen voor nu grotendeels opgelost. Alle duikers zijn naar Den Helder geweest voor de jaarlijkse zelfredzaamheidstraining. Tijdens deze trainingen werden verschillende noodsituaties gesimuleerd, waarbij de duikers leerden zelfredzaam op te treden. Tevens werd hier getraind op de procedure van een collega-duiker in nood. In kader van het werken met het Oppervlakte Lucht Voorziening (OLV) als aanvulling op het huidige SCUBA duiktoestel heeft een breed opwerkprogramma plaatsgevonden. De meeste certificaathouders zijn inmiddels gecertificeerd om met dit systeem te mogen werken. Een belangrijke stap naar de veiligheid en efficiëntie bij het inzetten van duikers bij de brandweer, omdat hiermee de luchtvoorziening voor de duiker onbeperkt is. Ook zijn hiermee de uitrukprocedures afgestemd op die van buurregio Midden- en West-Brabant.
- Natuurbrandbestrijding: Sinds 1 april 2023 is de Handcrew Zuid Nederland operationeel, waarin we participeren. De aanschaf van nieuwe natuurbrandbestrijdingsvoertuigen heeft vertraging opgelopen. Ter overbrugging van de komst van de voertuigen uit de aanbesteding zijn twee gebruikte voertuigen aangeschaft en twee andere verplaatst. Dit is nog niet de optimale situatie, maar hierdoor is de slagkracht voor natuurbrandbestrijding verbeterd.

Vrijwilligers

In 2023 zijn 85 mensen in dienst gekomen en 65 mensen uit dienst getreden. Als prognose voor het totaal aan vrijwilligers wordt gerekend op 1165 voor de beleidsplanperiode 2022-2025.

Uitvoeringsagenda vrijwilligheid

In Zeeland is geen brandweerzorg denkbaar zonder onze ruim 1100 vrijwilligers. Maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor druk op het stelsel van vrijwilligheid. Tegenwoordig wordt steeds vaker een beroep gedaan op de vrijwilligheid van mensen, zoals bijdragen in school- of sportverband en (mantel)zorgtaken. Daar komt bij dat ook steeds meer wordt gevraagd van mensen op het gebied van kennis en kunde (vakbekwaam worden) en geoefendheid (vakbekwaam blijven).
Om het stelsel met vrijwillige brandweer 'nu en in de toekomst de hoeksteen van de brandweerorganisatie te laten vormen' zijn verschillende landelijke onderzoeken uitgevoerd en plannen gemaakt. Een belangrijk element is de betrokkenheid van de vrijwilligers zelf. Daarom is op basis van de Visie op Vrijwilligheid en in samenspraak met onze vrijwilligers, een Uitvoeringsagenda Vrijwilligheid opgesteld. Hiermee willen we de werving en het behouden van vrijwilligers bij de brandweer in Zeeland stimuleren. De uitvoeringsagenda is eind 2023 ter informatie aangeboden

aan het algemeen bestuur. Bij de uitvoering van de uitvoeringsagenda betrekken wij naast onze vrijwilligers ook de gemeenten en de hoofdwerkgevers van onze vrijwilligers.

Semfire onderzoek

Het SemFire-onderzoek, uitgevoerd door de Universiteit van Maastricht, heeft tot doel om de werkbelasting in kaart te brengen en de gevolgen daarvan in de tijd (2022-2024) te onderzoeken onder verschillende groepen brandweermedewerkers (met uitsluitend repressieve functie incl. vrijwilligers, die zowel warme als koude functie hebben of uitsluitend een koude (beheersmatige/ambtelijke) functie hebben). De focus van dit onderzoek ligt op de repressieve functies en de zwaarheid daarvan, maar om deze goed te kunnen beoordelen is inzicht in de werkbelasting van alle functies binnen de brandweerorganisatie noodzakelijk. De werkbelasting kan onderverdeeld worden in fysieke, mentale, emotionele belasting of een combinatie van werk en privé.
De bevindingen die tot op heden uit het onderzoek zijn gekomen: er is goed inzicht verkregen in alle vormen van werkbelasting onder brandweermedewerkers. Dit onderzoek is het eerste in Nederland dat ook de emotionele belasting in kaart brengt. Een groot deel geeft aan het werk zowel fysiek als mentaal inspannend te vinden; een kleiner deel geeft aan het emotioneel belastend te vinden. In 2024 wordt nog onderzocht of en in welke mate de werkbelasting de inzetbaarheid van de brandweermedewerkers beïnvloedt.

Materieel, techniek en logistiek

- De Europese aanbesteding voor nieuwe waterwagens is afgerond en de bestelling is geplaatst;
- De Europese aanbesteding Gasmeetapparatuur is afgerond en de bestelling is geplaatst;
- Aanbesteding logistieke voertuigen MTL wordt in Q1 2024 gestart;
- Het projectteam is gestart met de aanbestedingen voor nieuw materieel en materiaal, waaronder:
    - Europese aanbesteding voor nieuwe tankautospuiten en natuurbrand bestrijdingsvoertuigen;
    - Meervoudig onderhandse aanbesteding (MVO) WO-voertuigen/Gevaarlijke Stoffen eenheden (GSE)-voertuigen;
- Het nieuwe operationeel uniform (bedrijfskleding) is uitgereikt aan de beroepsorganisatie. Het aanmeten van het nieuwe operationeel uniform voor de brandweervrijwilligers start in Q1 2024 voor alle posten in Zeeuws-Vlaanderen en de helft van de posten in Bevelanden en Tholen. Levering van het uniform voor deze posten is in 2024. De overige posten Bevelanden, Tholen en Walcheren – Schouwen-Duiveland vindt in 2025 plaats.

Vakbekwaamheid

De vraag naar opleidingen was net als in 2022 onverminderd groot. Doordat de vraag groter is dan het aanbod van ons eigen opleidingsinstituut, zijn in 2023 opleidingen bij andere opleidingsinstituten ingekocht. Daarvoor hebben we een structurele ophoging van het budget ontvangen.
We zijn gestart met het landelijk project aanbesteding ELO. Hier zat echter vertraging in zodat we in Zeeland nog niet met de implementatie van de aanbesteding konden beginnen. De consequenties hiervan hopen wij in 2024 beter in beeld te hebben.

	Intern	Extern
Manschap	48	28
Bevelvoerder	10	3
Chauffeur	42	
Pompbediener	16	8
Verkenner	8	
Duiker		10
Instructeur	10	4
Oefenleider	38	

Naast de opleidingen hebben we ook weer bijscholingen van de posten verzorgd. In het eerste helft van het jaar betrof het de bijscholing trein-incidentbestrijding voor de posten die als eerste en tweede TS op een spoorincident staan. In de tweede helft hebben de posten een opfris-scholing IBGS gehad.

Oefeningen

Volgens plan hebben de brandweerposten hun basisoefeningen in circa 40 oefenmomenten voltooid, waarbij maatwerk is toegepast op basis van de specifieke behoeften. Naast deze basisoefeningen zijn er tevens aanvullende oefeningen uitgevoerd:

Specialisme/activiteit	Oefening
Bijscholingen	• Vervolg theorie manschap • Opfrissing van Ongeval met Gevaarlijke Stoffen. • Praktijkdagen treinincidenten (PIOG). • Omgang grote dieren.
Realistische team trainingen (RTT)	• Realistische teamtrainingen op 3 oefencentra.
Waterongevallenbestrijdingsteams (WO)	• Reguliere oefeningen volgens de geldende branchestandaarden • Opwerkprogramma Oppervlakte Luchtvoorzieningen (OLV) • Duiktorentrainingen • Regionale duikdagen
Verkenningseenheden brandweer (VEB)	• Reguliere elementaire oefeningen
Gevaarlijke stoffen eenheid (GSE) en de Basis Ontsmettingseenheid (BOE)	• Reguliere elementaire oefeningen en oefeningen op bedrijven
Natuurbrandbestrijding (NBB)	• 4x4 trainingen chauffeurs • Reguliere postoefeningen • 2 pelotonsoefeningen (Oostkapelle en Westenschouwen) . Doel flankaanval in pelotonsverband.
Bevelvoerderstraining	• Procedure op inzet gebruik schuim als blusmiddel en inzet TS4.
Helicopter Landings Officers	• 2 jaarlijkse scholing voor functionarissen
Rope Rescue Team	• Reguliere elementaire oefeningen inclusief her-certificeringen . Oefeningen met brandweerposten, ambulancedienst en bij diverse bedrijven.
Grens- en provincie overschrijdende oefeningen (GROS en PROS)	• GROS: 6 oefeningen met de posten Sluis, Hulst, Koewact, Sas van Gent en Westdorpe • PROS: 7 oefeningen met de posten St. Philipsland, Tholen, Rilland en WO Tholen.
Maritime Incident Response Group (MIRG)	• Reguliere oefeningen met betrekking tot scheepsbranden. • Deelname internationale oefening Noorwegen.
Industriele bluscapaciteit (IBC Noord en Zuid)	• Samenwerkingsoefening in Zeeuws-Vlaanderen met IBC Noord. Opbouw van het systeem Zuid, deze oefeningen zijn tweemaal gehouden. • Reguliere basisoefeningen op de post Olympiaweg met IBC Systeem.
Technische hulpverlening	• Nieuwe bevrijdingstechnieken. • Elektrische voertuigen.
Enscenering	• Enscheneringstrainingen oefenleiders na uitrol nieuwe ensceneringsmiddelen.
Vaardigheidstoetsen	• Er zijn 5 provinciale- en 2 gewestelijke vaardigheidstoetsen georganiseerd. • Deelname door 48 Zeeuwse posten.

De Officieren van Dienst (OvD) en adviseurs gevaarlijke stoffen (AGS) zijn in september/oktober naar het trainingscentrum Troned in Eschede geweest voor praktijktrainingen. Daarnaast hebben de (H)OvD-en en AGS-en deelgenomen aan een aantal oefeningen bij Dow. We organiseerden vakmanschapsdagen voor bevelvoerders. Het thema dit jaar was repressieve veiligheid. In drie dagen heeft een 200-tal bevelvoerders vier verschillende workshops gevolgd. Tot slot is ook een bijdrage geleverd aan multi-oefeningen voor het Commando Plaats Incident (CoPI) en Regionaal Operationeel Team (ROT).

Operationele leiding en expertise

We moeten zowel voor brandweer als crisisbeheersing voorzien in operationele leiding en expertise. Binnen de brandweer waren er 48 piketfunctionarissen in dienst voor de functies van Adviseur Gevaarlijke Stoffen, Officier van Dienst en Hoofd Officier van Dienst. Daarvan zijn er in 2023 zes in opleiding:

- Drie medewerkers zijn gestart met de leergang Officier van Dienst brandweer;
- Twee medewerkers die de voltijdsopleiding tot brandweerofficier volgen zijn gestart met de afrondende fase van hun opleiding.
- Eén medewerker is gestart met de leergang Adviseur Gevaarlijke Stoffen.

Er stonden negen vacatures voor piketfuncties bij de brandweer open, hiervan zijn er drie ingevuld.

Meldkamer

In samenwerking met onze collega's van de Landelijk Meldkamer Samenwerking (LMS) beheer en Veiligheidsregio Midden- en West- Brabant hebben we verder gewerkt aan de standaardisering van de meldkamer. Daarnaast zijn we gestart met het dynamisch alarmeren van onze basis brandweereenheden.

Uitfaseren waarschuwings - en alarmeringssysteem (WAS)

Sinds 2014 speelt het voornemen het WAS (sirenes) uit te faseren. Eind 2022 kwam dit opnieuw op de agenda en is onderzoek gedaan door NIPV, waarbij de conclusie was dat NL-alert een volwaardig alternatief biedt en het WAS daarom (ook vanwege kosten-baten) kan worden uitgefaseerd. Afgelopen jaar heeft de minister van JenV per brief laten weten per eind 2025 het WAS uit te willen faseren. Een eenduidig (unaniem) standpunt kon hierover met de veiligheidsregio's niet worden bereikt. Daarnaast moet de kabinetsformatie worden afgewacht, want het is mogelijk dat een nieuw kabinet een andere mening is toegedaan ten aanzien van uitfasering van het WAS. Wij zijn één van de drie regio's (naast Rotterdam-Rijnmond en Limburg-Zuid) die niet 'zonder meer' akkoord gaan met uitfasering van het WAS. In Zeeland is het standpunt behandeld in het AB van 14 september.

In 2023 zijn er in de uitvoering nog geen inhoudelijk stappen gezet voor wat betreft de uitfasering. Het WAS-stelsel wordt structureel getest, onderhouden en waar mogelijk vervangen. Er zijn in Zeeland twee casussen waarbij het bijplaatsen van een WAS-paal in gebieden met slechte dekking in overweging is genomen. Deze casussen staan on-hold met de gedachte van de uitfasering in ons achterhoofd.

Verkenningseenheden brandweer

De verkenningseenheden voeren vanaf juli extra taken uit. Naast incidenten met gevaarlijke stoffen en branden, worden ze nu ook ingezet voor het waarnemen bij natuurrampen en bij grootschalige uitval van nutsvoorzieningen. Voorts waren er in de voorbereiding op de bronbestrijding en de ontsmetting van gevaarlijke stoffen geen grote ontwikkelingen. We werkten aan het continueren hiervan.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Programma toekomstbestendige brandweerzorg					
Gerealiseerd totaal van baten en lasten					
Lasten	25.770.623	28.490.843	29.033.835	-542.992	N
Baten	-545.700	-524.355	-536.616	-12.261	V
Mutaties reserves					
Baten	-390.400	-1.099.403	-536.616	506.033	N
Gerealiseerd resultaat	**24.834.523**	**26.867.085**	**27.903.849**	**1.036.764**	**N**

1.2 Voorbereide crisisorganisatie

Wat wilden we bereiken?

Een veerkrachtige en wendbare crisisorganisatie die is voorbereid op de risico's in onze regio, door te werken aan:

- Risicoanalyse en preparatie: aan de hand van een met onze partners opgesteld actueel risicobeeld hebben we 24/7 inzicht in de ontwikkeling van risico's en zijn we in staat hierop te acteren;
- Informatiegestuurde veiligheid: onafhankelijk van het type, omvang en aard van een crisis zijn we in staat als crisisorganisatie adequaat te handelen;
- Flexibele crisisorganisatie: de samenwerkende crisispartners zijn voorbereid en geoefend in geval van optredende crises;
- Kwaliteit van de crisisorganisatie: kwaliteit van ons optreden verbeteren we continu door stelselmatige evaluatie en bijstelling;
- In stand houden van GHOR en Bevolkingszorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Inzet crisisorganisatie
De crisisorganisatie is dit jaar ingezet voor een 12-tal gebeurtenissen. In zes gevallen is opgeschaald naar het coördinatieniveau GRIP 1 (coördinatie op de plaats van het incident).

Januari	Februari	Maart
25 januari – stranding vrachtschip Westerschelde	22 februari – GRIP 1 voor gaslekkage Cadzand	Vogelgriep in wilde fauna
April	**Mei**	**Juni**
14 april – landelijke uitval telefonie Vodafone **18 april – stroomstoring meldkamer Bergen op Zoom**	22 mei – GRIP 1 voor lekkage biogas bedrijf Kruiningen	22 juni 2023 – GRIP 1 voor brand in woning Westdorpe
Juli	**Augustus**	**September**
-	-	-
Oktober	**November**	**December**

23 oktober 2023 – GRIP 1 voor brand ADRZ Goes	2 november 2023 – Storm Ciarán 24 november 2023 – GRIP 1 voor grote brand café Hulst	3 december 2023 – GRIP 1 voor brand in woning Bruinisse Jaarwisseling 2023-2024

Ontwikkelingen

Wetgevingstraject nieuwe Wet veiligheidsregio's

In uitwerking sluiten wij aan op het landelijke traject van herziening van de Wet veiligheidsregio's. Door het ministerie van Justitie en Veiligheid en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is afgelopen jaar met het oog op de herziening van de Wet veiligheidsregio's gewerkt aan de eerste drie zogenoemde two-pagers. Dit betreft de onderwerpen: versterking crisisbeheersing, bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking, en informatiemanagement en Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR2). Begin 2024 wordt de tweede tranche uitgewerkt.

Landelijke en regionale versterking crisisbeheersing en informatievoorziening

Tijdens het opstellen van de programmabegroting 2023 bevonden we ons nog in de coronacrisis. In 2022 is onder meer naar aanleiding van de lessen uit de covid-19 crisis en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne besloten tot het zowel landelijk als regionaal versterken van crisisbeheersing en informatievoorziening. Hiervoor is een financiële impuls gegeven door vanuit het Rijk €83 miljoen structureel beschikbaar te stellen. De brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) is verhoogd, wat voor onze regio een ophoging betekent van 1,6 miljoen euro in 2023 groeiend naar 2,5 miljoen euro in 2026. Hierbij moet worden aangetekend dat voor de jaren 2025-2026 de verdeling van de totale rijksbijdrage naar de regio's nog definitief moet worden bepaald.

Om zowel invulling te geven aan deze landelijke doelstellingen als het realiseren van onze eigen ambities uit ons meerjarenbeleidsplan, hebben we in 2023 het 'realisatieplan voorbereide crisisorganisatie' opgesteld. We werken binnen dit plan langs zes thema's (de prioritaire risico's uit het regionaal risicoprofiel) en ontwikkelen crisisbeheersing langs vier ontwikkelsporen.

Dit jaarverslag voor het programma 'voorbereide crisisorganisatie' is opgebouwd op basis van deze nieuwe systematiek met thema's en ontwikkelsporen. Dit zowel om als basis te gebruiken op het monitoren van de ontwikkeling in de komende jaren, als om voortgang te rapporteren over de besteding van de versterkingsgelden en onze bijdrage in het behalen van de landelijke doestellingen.

We rapporteren hierna op basis van de nieuwe indeling in thema's en ontwikkelsporen. Dit wijkt enigszins af van de indeling uit de programmabegroting.

Activiteiten op de thema's

Thema Natuur

Waterveiligheid

Na een langdurig traject is de aanvraag voor het project *Flooding, Infrastructure, Evacuation & Resilience (FIER)* door de Europese commissie goedgekeurd. Provincie Zeeland is hierin de *leadpartner* en VRZ partner. Samen met partners in Frankrijk, België, Duitsland, Zweden en Nederland werkten we aan een aantal producten die ons gaan helpen bij een (dreigende) overstroming: analysesoftware voor het berekenen van de benodigde evacuatietijd, het verbeteren van de besluitvorming, en e-learning voor crisisfunctionarissen over het beheersen van een watercrisis.

Natuurbrand

Landelijk en regionaal is veel aandacht geweest voor het thema natuurbrandbeheersing, waarbij de nadruk lag op de relatie tussen natuurbrandpreventie en natuurbeheer. In de driehoek natuurbeheerder-provincie-Veiligheidsregio is afgelopen jaar ingezet op het versterken van de samenwerking. Daarom vond op initiatief van de commissaris van de Koning bestuurlijk overleg over natuurbrandbeheersing plaats met de burgemeesters van Veere en Schouwen-Duiveland, waarbij VRZ was aangesloten. Hiermee versterkten we de samenwerking aan een structureel natuurbrandbeheersingsprogramma voor Zeeland.

Thema Nucleair

Emergency Preparedness & Response

De nieuwe landelijke beschermingsstrategie voor stralingsincidenten is al geruime tijd in ontwikkeling. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van beschermingsmaatregelen zoals schuilen, evacueren en inname van jodiumprofylaxe. Verwacht werd dat deze landelijke strategie dit jaar gereed zou zijn, maar dit heeft vertraging opgelopen. Vooruitlopend op definitieve uitkomsten zijn we dit jaar begonnen de mogelijke consequenties van de uitvoering van de maatregelen in kaart te brengen. Komend jaar zal dit tot aanpassing van de huidige planvorming leiden.

Nieuwbouw kerncentrales

We participeerden dit jaar in het project rond de (mogelijke) komst van nieuwe kerncentrales in Borsele, zowel op directie als uitvoerend niveau.

Thema Transport

Maritieme veiligheid

Het Incident Bestrijdingsplan Deltawateren is herzien, waarbij onder meer de evaluatiepunten uit 2021 zijn doorgevoerd en de rol van het Openbaar Ministerie is toegevoegd.

Mobiliteit

Vanwege groot onderhoud waren de Haringvlietbrug en de Heinenoordtunnel afgelopen jaar tot en met de zomerperiode regelmatig afgesloten. Dat had gevolgen voor met name de zorg, zowel acuut als opgeschaald. De voorbereiding hierop vond zorgvuldig plaats in goede samenwerking tussen de verschillende partijen binnen alle betrokken regio's. Vanuit omgevings- en evenementenveiligheid hebben we geadviseerd over de consequenties van de afsluitingen. Samen met veiligheidsregio's Zuid-Holland Zuid, Rotterdam Rijnmond, Midden- en West-Brabant en de direct betrokken gemeenten en Rijkswaterstaat is een overeenkomst gesloten waarin de financiering en de te nemen maatregelen voor de werkzaamheden aan de Haringvlietbrug en de Heinenoordtunnel waren vastgelegd.

Thema bedrijvigheid en industrie

Actualiseren rampbestrijdingsplankaarten Brzo-inrichtingen

In een aantal werksessies is met crisisfunctionarissen vanuit alle kolommen gewerkt aan het actualiseren van de rampbestrijdingsplankaarten (RBPK-en). Deze kaarten bestaan voor de operationele diensten in geval van een incident, ramp of crisis bij een Brzo-inrichting. Voor de workshops is uitleg gegeven over het gebruik van de RPBK-en. Vervolgens zijn de kaarten samen met de genodigden getoetst op de leesbaarheid om het gebruik van de kaarten te verbeteren. Hierdoor creëerden we draagvlak en peilden we tevens de behoeften van de operationele diensten. Aan de hand van een casus bij een Brzo-inrichting en de voorgestelde nieuwe versie van de RBPK-en bekeken we de praktische bruikbaarheid voor alle partners.

Thema Gezondheid

Zorgcontinuïteit

Het is belangrijk dat zorginstellingen zich goed voorbereiden op basis van de risico's in de regio. Onze GHOR werkte dit jaar daarom samen met de zorginstellingen in Zeeland aan de ontwikkeling van een zorgrisicoprofiel. Aan de hand van het regionaal risicoprofiel, wordt vastgesteld welke gebeurtenissen de continuïteit van zorg in gevaar kunnen brengen. Door personele omstandigheden heeft dit project vertraging opgelopen. We verwachten het begin 2024 af te ronden.

Piket Officier van Dienst Geneeskundig (OVDG)

Na een lange periode waarin er te weinig functionarissen waren om een piket in noord- en zuid-Zeeland te kunnen bemensen zijn afgelopen jaar nieuwe functionarissen opgeleid. Helaas is ook een nieuwe vacature ontstaan door vertrek van één van de officieren. Hierdoor was het ook afgelopen jaar nog niet mogelijk om terug te gaan naar twee piketgebieden.

Thema Ontwrichting

Advisering evenementenveiligheid (B/C evenementen)

We hebben in totaal zes interdisciplinaire adviezen aangeboden aan de gemeenten voor zogenaamde C-evenementen. Het gaat om de evenementen Bevrijdingsfestival Zeeland, HRIEPS, Roze Zaterdag, Concert at SEA, Rescue Zeeland en de Kustmarathon. Naast deze grote evenementen adviseerden we de gemeenten over de (brand)veiligheid en gezondheid voor ongeveer 260 kleinere evenementen.

Activiteiten op de ontwikkelsporen

Risicoanalyse en preparatie

Divers aanbod aan multidisciplinaire vakbekwaamheidsactiviteiten

We organiseerden een gevarieerd aanbod aan activiteiten om de crisisorganisatie vakbekwaam te houden. Zo verzorgden we basisopleidingen voor nieuwe (crisis)functionarissen en bestuurders. Daarnaast organiseerden we trainingen en workshops, zoals een rondleiding bij Evides en workshops waarbij we onze rampbestrijdingsplankaarten actualiseerden. Voor de crisisteams werden 18 oefeningen georganiseerd. Dertien hiervan waren multidisciplinaire operationele oefeningen, voor het CoPI (GRIP 1) en ROT (GRIP 2) (of gecombineerd CoPI-ROT), onder meer de wettelijk verplichte tunneloefening die dit jaar plaatsvond in de Sluiskiltunnel. Voor vijf gemeenten vond een activiteit plaats voor het gemeentelijk beleidsteam: Veere, Middelburg, Terneuzen, Kapelle en Reimerswaal.

Activiteit	Doelgroep	Aantal in 2023
Basisopleiding	Nieuwe (crisis)functionarissen en bestuurders	8
Training / bijscholing	Nieuwe en ervaren crisisfunctionarissen	9
Operationele oefening	Multidisciplinaire operationele crisisteams: CoPI en ROT	13
Bestuurlijke oefening	Gemeentelijk beleidsteam	5

Monodisciplinaire vakbekwaamheidsactiviteiten

Naast de multidisciplinaire vakbekwaamheidsactiviteiten organiseerden we diverse trainingen voor specifieke doelgroepen binnen onze crisisorganisatie. Voor de calamiteiten coördinatoren (CaCo's) gaven we verdiepende bijeenkomsten over specifieke risico's in onze regio, waaronder maritieme en nucleaire veiligheid. Onze informatiemanagers kwamen eens per 8 weken bij elkaar voor het doornemen van casuïstiek en evaluatie van inzetten. Hetzelfde deden we voor de operationeel leiders en Leiders Commando Plaats Incident (LCoPI). Ook werden de informatiemanagers samen met de LCoPI als 'tandem' getraind door het NIPV, voor het verstevigen van de samenwerking binnen het CoPI.

Voor de crisisfunctionarissen van de GHOR organiseerden we diverse bijscholingen, zoals een bijscholing op het gebied van Chemisch, biologisch, radiologisch of nucleair voor de Officier van Dienst Geneeskundig (OvDG). Voor de sectie GHOR in het ROT vonden tien sectietrainingen plaats, waarvan één met het thema Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS) en een alarmeringsoefening voor Zeeuwse zorginstellingen. De SIS-training was voor het eerst sinds lange tijd en was in samenwerking met bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

Voor bevolkingszorg organiseerden we 25 vakbekwaamheidsactiviteiten. Bij de trainingen en oefeningen is aandacht besteed aan zowel functie- als proces specifieke kennis. In totaal hebben 302 bevolkingszorg crisisfunctionarissen deelgenomen aan de mono-activiteiten in 2023. Ook zijn 5 nieuwe Algemeen Commandanten en 10 nieuwe Officieren van Dienst Bevolkingszorg opgeleid.

MOTO medewerkers

In 2023 zijn bij Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen (MOTO) de vacatures die waren ontstaan door vertrek van functionarissen ingevuld. Gedurende het jaar is externe inhuur voor oefeningen en trainingen nodig geweest om de kwaliteit van de crisisorganisatie te blijven behouden.

Vernieuwde basisopleidingen crisisbeheersing

We hebben een nieuwe Algemene Basiscursus Crisisorganisatie (ABC) ontwikkeld, die vanaf dit jaar verplicht is gesteld voor onze nieuwe medewerkers. Ook staat deze cursus open voor (nieuwe) functionarissen van externe partijen die willen weten hoe de crisisorganisatie in Zeeland is ingericht en functioneert. Met de komst van deze ABC is de bestaande Opleiding Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (OCR) aangepast en gericht op (aanstaand) crisisfunctionarissen.

Geen systeemtest

Onder meer als gevolg van personele krapte heeft het algemeen bestuur op 13 april besloten afgelopen jaar geen systeemtest uit te voeren. Wel zijn alle incidenten en oefeningen geëvalueerd aan de hand van de toetsingscriteria van de Inspectie van JenV, waardoor een volledig en integraal beeld kan worden gevormd van de operationele prestaties van de crisisorganisatie. In 2024 zal weer een systeemtest plaatsvinden.

Versterken informatiegestuurde veiligheid

Doorontwikkelen functie calamiteitencoördinator

Samen met Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant werkten wij aan het versterken van de functie van calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer en het inbedden van de functie binnen de crisisorganisatie (informatiemanagement). Een formatie-uitbreiding met 2 fte was onderdeel van deze versterking.

Risicomonitoring en analyse

In de covid-19 crisis zijn eerste stappen gezet voor het monitoren van risico's, zodat we daar eerder op kunnen inspelen. We stellen daarbij de vragen ‘wat kan ons in Zeeland 'bedreigen' en 'hoe erg is dat'. Het monitoren op het aanspoelen van dode vogels als gevolg van vogelgriep in wilde fauna was hier een goed voorbeeld van. In 2022 hebben we hiervoor een netwerk van betrokken partijen bij elkaar gebracht. In 2023 heeft dit netwerk ook gefunctioneerd, hoewel de dreiging voor de gezondheid en gevolgen voor strandtoerisme dit jaar veel minder waren. Onze rol was de partijen vroegtijdig bij elkaar te brengen die gezamenlijk maatregelen bepalen om de dreiging zo klein mogelijk te laten zijn. Maar ook gingen we bij stormwaarschuwingen van het KNMI na wat er in onze regio op dat moment aan activiteiten waren die hierdoor gevaar konden lopen. We waren zo beter voorbereid op incidenten en konden de bevolking tijdig informeren via Zeeland Veilig. Komend jaar gaan we risicomonitoring een meer structureel karakter geven en verder doorontwikkelen.

Digitwin

Dit jaar hebben we Digitwin in gebruik genomen als analysetool voor (de voorbereiding van) incidenten. Met deze software kunnen we tijdens een incident snel inzicht krijgen in de mogelijke impact op de omgeving. Hierbij wordt gebruik gemaakt van data die afkomstig is van gevalideerde bronnen zoals BAG/BGT, Handelsregister, GEO4OOV, verkeersdata etc. De komende jaren zal het gebruik van data binnen de Digitwin nog worden vergroot en het gebruik gericht worden op de informatiebehoefte van functionarissen in de crisisorganisatie.

Veiligheidsinformatieknooppunt

We hebben een verkenning uitgevoerd bij andere regio’s naar koers en *best practices* bij het opzetten van een organisatiestructuur voor monitoring, signalering en analyse op (dreigende) ongewenste gebeurtenissen.

Fieldlab Zuid-6

We hebben deelgenomen aan technische experimenten vanuit FieldlabZuid6 met techniek zoals dreigingsbeeld, grip-atlas, etc. De resultaten worden meegenomen in de verdere ontwikkelingen op het gebied van informatiegestuurde veiligheid.

Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR)

We namen deel aan experimenten die het Knooppunt Coördinatie Regio’s – Rijk (KCR2) uitvoert. Een voorbeeld hiervan was de bijdrage aan het realiseren van een landelijk beeld van incidenten tijdens de jaarwisseling.

Flexibele crisisorganisatie

Communicatieadviseur CoPI

Deze zomer eindigde de politiedeelname als communicatieadviseur CoPI en voeren wij dit piket volledig zelf uit. Hiervoor zijn dit jaar drie nieuwe piketfunctionarissen geworven en opgeleid.

Uniform kwaliteitsniveau bevolkingszorg vastgesteld

Uit de evaluatie Wet veiligheidsregio's kwam naar voren dat de invulling van bevolkingszorg per veiligheidsregio te divers is en kwalitatieve verbetering verdient. Daarom is gewerkt aan een landelijk uniform kwaliteitsniveau voor bevolkingszorg (inclusief crisiscommunicatie). In juli is de implementatie hiervan gestart na consultatie en aanpassingen door het algemeen bestuur en voorlegging aan het Veiligheidsberaad.

Deelname politie aan ROT verbeterd

Bij diverse recente opschalingen kwam de algemeen commandant politiezorg (AC-P) later in het Regionaal Operationeel Team (ROT) dan de wettelijke 45 minuten. De oorzaak hiervan ligt in de grote omvang van de politieregio Zeeland-West-Brabant, waardoor de dienstdoende AC-P een langere reistijd kan hebben om in Middelburg te komen. De politie heeft daarom vier teamchefs aangewezen die binnen 45 minuten aanwezig kunnen zijn en de politie vertegenwoordigen in het ROT, tot de dienstdoende AC-P aanwezig is.

Intensivering samenwerking andere regio's

We hebben de samenwerking met andere veiligheidsregio's afgelopen jaar geïntensiveerd. In 'zuid6-verband (de zes zuidelijke veiligheidsregio's) deelden we periodiek ontwikkelingen en plannen, zoals rondom de besteding van de extra gelden. Op landelijk niveau vond de afstemming op deze en andere thema's plaats binnen de vakraad risico- en crisisbeheersing en hebben we werkbezoeken gebracht aan andere veiligheidsregio's.

Themadag maritieme veiligheid

Op 30 november organiseerden we de jaarlijkse Netwerkdag Maritieme Veiligheid. Ruim tachtig deelnemers waren hierbij aanwezig. Naast tal van bestuursleden en collega's waren vrijwel alle maritieme netwerkpartners hierbij vertegenwoordigd. Zowel Nederlandse als Belgische partners namen deel aan de interactieve sessies. Niet alleen functionarissen van de overheidsdiensten, maar ook (bergings-)bedrijven bergers, KNRM en het loodswezen namen deel aan deze dag.

Vervanging CoPI vergadercontainers

Het operationeel crisisteam in het brongebied van een incident, het CoPI, maakt gebruik van een mobiele vergadercontainer. Deze naderen het einde van hun levensduur en daarom zijn we een project gestart voor de vervanging. Er is onderzoek gedaan naar de functionele behoeftestelling.

Nieuwe middelen crisisorganisatie

Het kledingpakket voor onze informatiemanagers en crisiscommunicatie adviseurs in het CoPI is dit jaar vernieuwd. Op deze manier zijn zij beter beschermd tijdens een operationele inzet en herkenbaar voor zowel crisispartners als pers. Daarnaast is het Incident Notificatie Systeem (INS) is afgelopen jaar vervangen. Het INS wordt gebruikt als back-up voor het alarmeren van piketfuncties bij uitval van P2000, voor het alarmeren van functionarissen zonder pager (zoals binnen bevolkingszorg) en als informatiesysteem om de beschikbaarheid van crisisfunctionarissen te monitoren. Sinds 1 november maken we gebruik van iTel Alert.

Kwaliteit van de crisisorganisatie

Evaluaties van incidenten

Van alle incidenten waarbij werd opgeschaald naar GRIP voerden we een evaluatie uit. We hebben de evaluatiesystematiek dit jaar aangepast, zodat we voortaan rapporteren aan de hand van het Toetsingskader van de Inspectie van Justitie en Veiligheid.
Begin 2023 is door de intern onderzoekers samen met de vertegenwoordigers van de disciplines een analyse gemaakt over alle gehouden evaluaties van 2022. De trends die hieruit naar voren kwamen zijn verwerkt in een rode

dradenanalyse over onze operationele prestaties, die we aanleverden aan de Inspectie. De actiepunten uit deze hieruit pakten we op voor het verbeteren van de crisisorganisatie.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Programma Voorbereide crisisorganisatie					
Saldo van baten en lasten	**3.962.563**	**5.466.588**	**5.154.139**	**-312.449**	**V**
Lasten	**3.980.263**	**5.679.988**	**4.132.826**	**-1.547.162**	**V**
Baten	**-17.700**	**-213.400**	**1.021.313**	**1.234.713**	N
Eindtotaal	**3.962.563**	**5.466.588**	**5.154.139**	**-312.449**	**V**

1.3 Overhead en kostentoerekening

In de programma's worden alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Wij werken niet met kostendekkende heffingen of tarieven en opereren niet in concurrentie met de markt. Om deze redenen wordt doorberekening van overhead aan de programma's zoveel mogelijk achterwege gelaten.

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Overhead / bedrijfsvoering					
Saldo van baten en lasten	**9.139.991**	**9.815.324**	**9.265.242**	**-550.082**	**V**
Lasten	**9.139.991**	**9.822.924**	**9.578.784**	**-244.140**	**V**
Baten	**0**	**-7.600**	**-313.543**	**-305.943**	**V**
Mutaties Reserves	**-135.000**	**0**	**0**	**0**	
Baten	-135.000	0	0	0	
Eindtotaal	**9.004.991**	**9.815.324**	**9.559.929**	**-550.082**	**V**

Voor een toelichting verwijzen wij naar paragraaf 5.3.

1.3.1 Algemene dekkingsmiddelen

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Algemene dekkingsmiddelen					
Gerealiseerd totaal van baten en lasten					
Lasten	-190.000	-20.000	0	20.000	N
Baten	-37.662.077	-41.777.500	-41.777.500	0	
Mutaties reserves					
Lasten	0	137.800	137.800	0	
Baten	0	-207.635	-207.635	0	
Gerealiseerd resultaat	**-37.852.077**	**-41.867.335**	**-41.847.335**	**20.000**	**N**

Voor een toelichting verwijzen wij naar paragraaf 5.4.

1.3.2 Onvoorzien

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Onvoorzien					
Saldo van baten en lasten	**50.000**	**0**	**0**	**0**	
Lasten	**50.000**	**0**	**0**	**0**	
Eindtotaal	**50.000**	**0**	**0**	**0**	

Voor een toelichting verwijzen wij naar paragraaf 5.5.

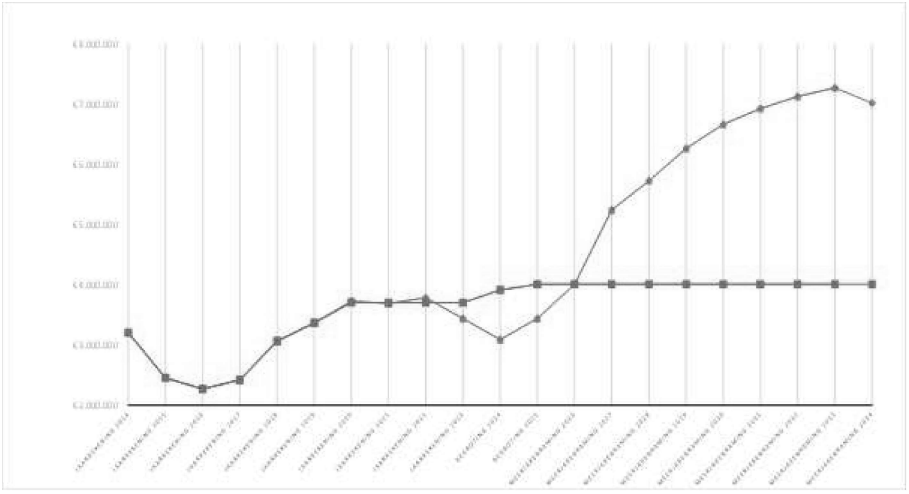
2. Paragrafen

2.1 Onderhoud kapitaalgoederen

Oplopende kapitaallasten voor vervangingsinvesteringen

De komende jaren komt een piek aan te vervangen (brandweer)voertuigen en -materiaal aan. Vervanging van een groot aantal tankautospuiten staat gepland vanaf 2026. Het investeringsplan is gebaseerd op het huidige beleid. Binnen dit beleid is 1 op 1 vervanging voorzien, gebaseerd op de vastgestelde maximale afschrijvingstermijnen om zo de operationele sterkte op peil te houden. Het niet doen van deze vervangingen leidt tot vermindering van de operationaliteit en de slagkracht van de brandweer.

De verwachting is dat de kapitaallasten zich in de toekomst zullen stabiliseren rond de € 7 mln. (prijsniveau 2025 en een rekenrente van 3,5% voor de financieringsbehoefte).

Onderhoud (brandweer)materieel en - materiaal

Voor onderhoud werken we met drie servicecentra: Terneuzen (kazerne Koegors), Middelburg (kazerne Stromenweg) en Borssele (kazerne Quistenburg). De servicecentra voeren beheertaken uit op het gebied van grote en kleine voertuigen, bepakkingen, ademlucht en bluskleding. Daarnaast wordt een aantal beheertaken centraal uitgevoerd, zoals niet-repressieve kleding, verbindingsmiddelen. Deze zijn binnen één van de servicecentra gepositioneerd.
We hebben een nieuw materieel-beheersysteem geïmplementeerd: McMain. Onderhoudsmedewerkers, coördinatoren en medewerkers zijn opgeleid voor de registratie in het nieuwe systeem.

Onderhoudskosten voertuigen en materiaal (exclusief kosten eigen onderhoudspersoneel)

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Onderhoud materieel en -materiaal	1.381.063	1.186.741	1.483.441	1.670.564
Investeringsplan				
Werkplaatsinrichting servicecentra	42.555	0	35.000	35.000
Totaal	**1.423.618**	**1.186.741**	**1.518.441**	**1.705.564**

In 2023 is het onderhoudsbudget incidenteel verhoogd. Ondanks deze maatregel is het budget in 2023 overschreden met € 187.123. In dit jaar is er o.a. groot onderhoud uitgevoerd aan de watertransport-systemen. Het onderhoudsbudget staat onder druk. Dit hangt samen met de ouderdom van de activa. Het investeringsplan voorziet in de vervanging van veel activa, waardoor de onderhoudskosten mogelijk zouden kunnen gaan dalen. Vervanging van een groot aantal tankautospuiten staat gepland vanaf 2026. De vraag is echter of een daling ook daadwerkelijk gaat plaatsvinden. Naast de ouderdom zijn de complexiteit van materieel (complexe voertuigelektronica) en de prijsontwikkeling van onderdelen/arbeid van invloed op de onderhoudskosten.

Ook in 2024 en 2025 worden lagere afschrijvingslasten verwacht dan begroot. Het verschil wordt, net als in 2023 (gedeeltelijk) incidenteel ingezet om het onderhoudsbudget voor brandweermaterieel en -materiaal te verhogen.

Onderhoud kantoren (Middelburg, Goes, Borssele, Terneuzen)

Wij zijn sinds januari 2017 eigenaar van het kantoorgebouw Segeerssingel 10 te Middelburg. Het gebouw plus de verbouwingskosten worden in 25 jaar afgeschreven zonder rekening te houden met een restwaarde. Uiteindelijk resteert de aanschafwaarde van de grond op de balans. Medio 2020 is de Meldkamer Zeeland-Brabant gehuisvest in Bergen op Zoom. Een vleugel van de Segeerssingel staat sindsdien leeg. Een duurzame waardevermindering op grond van Notitie waardering en afschrijving van materiële vaste activa (Commissie BBV) is niet van toepassing. De vleugel wordt nog gebruikt voor het geven van trainingen aan derden en is daarnaast ook opgenomen in de huisvestingsvisie en de mogelijke herinrichting van het pand. In de reserve Meldkamer is een bedrag van € 135.000 gereserveerd om deze vleugel te verbouwen. Hiervoor zijn middelen ontvangen van het Rijk. Deze verbouwing is gestart in 2024.

De ontwikkelingen met betrekking tot het pand in Middelburg vragen om heroverweging van in het verleden gemaakte keuzes. Het vertrek van de politie uit het naastgelegen pand, de verhuizing van de meldkamer naar Bergen op Zoom, de heroriëntatie van crisisbeheersing en het verminderd gebruik van kantoorwerkplekken maken dat de situatie opnieuw bekeken moet worden.

Een bestuurlijke verkenner heeft een onderzoek ingesteld naar mogelijke gezamenlijke huisvesting met GGD en RUD. Vooralsnog heeft dit niet geleid tot nieuwe inzichten.

Onderhoudskosten kantoren (exclusief kosten eigen onderhoudspersoneel)

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Gebruikers- en eigenaarsonderhoud Segeerssingel 10 Middelburg	59.426	81.400	106.400	111.176
Kantoormeubilair	16.683	0	5.000	5.523
Investeringsplan*				
Aanpassingen Segeerssingel 10	0	605.880	115.000	35.912
Totaal	**76.109**	**687.280**	**226.400**	**152.611**

* Investeringen in de huisvesting volgen op besluitvorming op het onderzoek naar de samenwerking GGD, RUD en VRZ.

We hebben vijf kantoorlocaties: Middelburg (Segeerssingel en Stromenweg), Goes (Oranjeweg), Borssele (Quistenburg) en Terneuzen (Koegors). Op een aantal kleinere posten zijn werkruimtes.

Onderhoud en vervanging brandweerposten

Het eigendom van de brandweerposten en het beheer daarvan is bij de vorming van de Veiligheidsregio in 2013 niet aan ons overgedragen. Voor alle brandweerposten is een verdeling van de verantwoordelijkheid voor het onderhoud afgesproken. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen onderhoudskosten voor rekening van de gemeenten en onderhoudskosten voor rekening van ons. Op het (gebruikers)onderhoud voor VRZ is een tekort zichtbaar. In 2024 wordt een nulmeting gedaan op de staat van onderhoud van deze gebouwen om zo beter inzicht te krijgen in de toekomstige onderhoudskosten.

Onderhoudskosten brandweerposten (exclusief kosten eigen onderhoudspersoneel)

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Realisatie 2023
Gebruikersonderhoud brandweerposten	230.579	131.700	169.675	274.144
Eigenaarsonderhoud Stadsgewest Vlissingen-Middelburg[1]	72.583	70.700	70.700	79.841
Investeringsplan				
Vervanging inventaris brandweerposten	25.000	225.000	106.750	40.581
Totaal	**328.162**	**427.400**	**347.125**	**394.566**

2.2 Bedrijfsvoering

Onze visie is samen zorgen voor een veilig Zeeland. Deze visie is uitgewerkt in het meerjarenbeleidsplan 2022-2025 aan de hand van vier speerpunten. Deze speerpunten waren ook in 2023 leidend en zijn voor bedrijfsvoering uitgewerkt in deze paragraaf.

Personeel

Strategisch personeelsbeleid

Door het opstellen van strategisch personeelsbeleid kijken we of we aan de opgave van onze organisatie kunnen (blijven) voldoen en wat hiervoor nu en in de toekomst nodig is aan kwaliteiten en kwantiteiten. Twee teams zijn hiermee gestart met een try-out. In het cyclische proces ronden we op dit moment bij één team de try-out in februari af. Het andere team heeft een intake doorlopen en kan in het tweede kwartaal van 2024 starten met de try-out.

Werving en selectie

In 2023 hebben we voor 43 reguliere functies een vacature opengesteld. Zestien collega's zijn intern doorgestroomd naar een andere functie. Vijf vacatures hebben een langere periode opengestaan door krapte op de arbeidsmarkt. De vacatures zijn verbeterd door ze te voorzien van foto's van collega's die de functie in de praktijk uitoefenen. Hierdoor laten we zien dat we trots zijn op de betrokkenheid van onze mensen. De deelname aan de netwerkbeurs Contacta heeft drie kandidaten opgeleverd die zijn ingestroomd op één van onze vacatures.

Medewerkersbelevingsonderzoek

In september heeft een medewerkersbelevingsonderzoek uitgestaan met als doel inzicht verkrijgen in ervaringen van medewerkers, om zo een aantrekkelijke werkgever te zijn en blijven. Het onderzoek is uitgezet bij de kantoormedewerkers en 188 medewerkers (82% van de 228 medewerkers) hebben het onderzoek ingevuld. In 2024 gaan de teams aan de slag met de resultaten en werken dit uit in een teamverbeterplan.

Ziekteverzuim

In 2023 was het ziekteverzuimcijfer gemiddeld 5,0%, dit is een stijgend percentage ten opzichte van eerdere jaren. Landelijk was het gemiddelde verzuimpercentage tot en met het derde kwartaal van 2023 4,6% (CBS).

Kalenderjaar	2020	2021	2022	2023
Verzuim% VRZ	3,25%	3,16%	4,36%	5,0%

VRZ heeft sinds 2022 meerdere gevallen van langdurig verzuim (werk- en/of privé-gerelateerde factoren). Eens per kwartaal vindt een sociaal medisch overleg en wordt de voortgang per verzuimcasus besproken. Daarnaast wordt stilgestaan bij hoe wij verzuim kunnen voorkomen, dit is vaak maatwerk.

Formatie

Per 31 december 2023 hebben we een formatiebegroting van 239,72 fte. De werkelijke bezetting per die datum is 221,3 fte (exclusief stagiairs, piketfunctionarissen en externen). Er is een verschil van –18,42 fte. Daar waar er sprake is van een lagere bezetting, staan nog vacatures open of wordt de formatie (nog) niet ingevuld en staat als reserveformatie bij een team op de begroting.

Arbobeleidsplan

Een nieuw arbobeleidsplan is opgesteld voor de periode 2024 t/m 2026. Dit arbobeleidsplan wordt in maart 2024 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Belangrijkste wijzigingen zijn een nieuwe aanpak voor het preventief voorkomen van ziekteverzuim, meer aandacht voor veiligheidsbewustzijn en verder professionaliseren van preventiemedewerkers.

Individueel keuzebudget

Sinds 2023 kunnen medewerkers verduurzaming uitruilen vanuit hun individueel keuzebudget. Deze mogelijkheid bieden we aan voor de inrichting van de thuiswerkplek.

HR21

We zitten in een transitie naar een geactualiseerd functiehuis (HR21). In 2023 zijn de eerste stappen gezet ter voorbereiding op dit nieuwe functiewaarderingssysteem. Doelstelling is HR21 in het derde kwartaal van 2024 geïmplementeerd te hebben.

HRM dashboard

Per 1 september hebben managers en leidinggevenden beschikking over een HR-Dashboard. Het dashboard haalt organisatie-informatie uit AFAS. Deze data en de trends en voorspellingen die we hieruit afleiden worden gepresenteerd in een overzichtelijk dashboard. De data die wordt getoond in het dashboard betreft verzuim, verlof en formatie en bezetting.

Ontwikkelingen cao CAR (-UWO) Veiligheidsregio's

Sinds dit jaar hebben veiligheidsregio’s een eigen cao. De cao heeft een looptijd van 2 januari 2023 tot 1 mei 2024. De effecten van de nieuwe cao zijn begin 2023 verwerkt in de begrotingswijziging 2023 en in de begroting 2024.

In 2023 is vanuit de werkgeversvereniging toegewerkt naar een centrale regeling voor dienstongevallen bij repressie, die per 1 januari 2024 geldt. Deze en andere wijzigingen worden vanuit de werkgeversvereniging via circulaires

vanuit het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden (LOAV-circulaires) gedeeld en door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Project piketten

Alle regelingen van toepassing op onze piketorganisatie zijn in beeld gebracht. Daarbij zijn rechtspositionele vragen die vanuit de operatie leven, beantwoord en voorzien van uitleg.

Vrijwilligershandboek

Het vrijwilligershandboek is geactualiseerd. Daarnaast is een bijlage toegevoegd, waarin is omschreven welke vergoedingen en afspraken er gelden in bepaalde situaties.

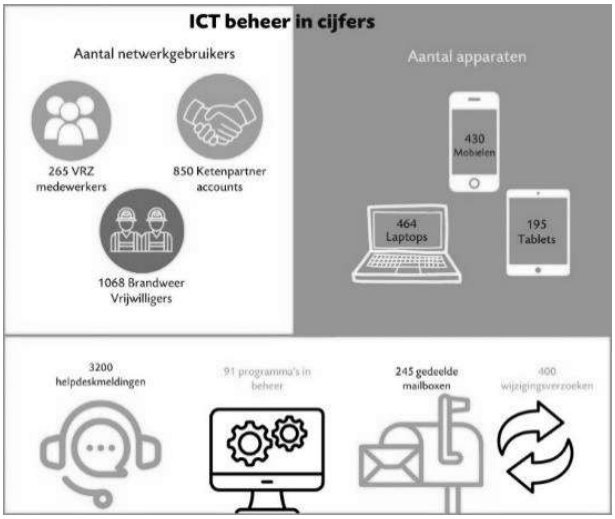
Informatievoorziening en automatisering

Informatievoorziening en automatisering is verdeeld in de volgende onderdelen:

- Beheer: het in stand houden van de ICT infrastructuur en het uitvoeren van de ICT dienstverlening
- Ontwikkeling: Programma informatievoorziening & informatie gestuurde organisatie
- Informatieveiligheid: realisatie en doorontwikkeling informatieveiligheid conform Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO)

Beheer

In 2023 zijn verbeteringen doorgevoerd in het procesmatig werken. Waar mogelijk zijn processen vereenvoudigd om de ICT dienstverlening te verbeteren. Daarnaast zijn er diverse technische beheerprocessen geautomatiseerd.

Informatiegestuurde organisatie

Het realiseren van een sterke informatievoorziening is essentieel voor groei- en ontwikkeling van de organisatie. Dit geldt voor de primaire processen maar zeker ook voor de besturende- en ondersteunende processen van de organisatie. De toenemende informatiebehoefte en de technische mogelijkheden die hierin voorzien, zorgen ervoor dat de regio steeds afhankelijker wordt van informatie en maakt informatievoorziening een belangrijk ontwikkelspoor voor de komende jaren.
Om de samenhang en de regie op deze ontwikkelingen goed te borgen is in juni het programma informatievoorziening opgestart. Het programma is een doorvertaling van het Meerjarenbeleidsplan en bestaat uit zes belangrijke ontwikkellijnen waarin afgelopen periode verschillende projecten succesvol zijn afgerond.

- Ontwikkeling van een betrouwbare data- georiënteerde basisvoorziening
  In 2023 is ons informatie- en applicatielandschap verder doorontwikkeld door de implementatie van een

nieuw zaaksysteem, is er een kwaliteitsslag gemaakt op preventief- en correctief onderhoud van assets door de inrichting van een materieelbeheersysteem en is de vrijwilligersorganisatie volledig over op het Microsoft365 platform.

- Ontwikkeling van stuur- en verantwoordingsinformatie (BI)
  In 2023 is een stap gezet in het verbeteren van de datakwaliteit en zijn alle bedrijfsapplicaties succesvol ontsloten naar een centraal datawarehouse. Hiermee zijn we in staat de informatie van de organisatie te effectief ordenen, te verreiken en te gebruiken voor analyse en prognose. Daarnaast zijn binnen het programma verschillende rapportages ontwikkeld zoals inzicht in de operationele prestaties, HRM en servicemanagement.
- Implementatie van Informatiegestuurde veiligheid
  In 2023 is samen met de andere veiligheidsregio's gewerkt aan de doorvertaling van de contourennota inclusief een best-practice voor informatiegestuurde veiligheid en de verdere ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR2). Daarnaast is een 3D omgevings- en dreigingsanalyse ontwikkeld waardoor we als VRZ in staat zijn de risico's en dreigingen van een gebied beter inzichtelijk te maken.
- Wettelijke compliance
  In 2023 is de Omgevingswet geïmplementeerd en is een start gemaakt met de verdere implementatie van de Wet open overheid en de Wet toegankelijkheid. Tot slot zijn met betrekking tot de AVG onze informatiesystemen voorzien van een data impact analyse (DPIA) en zijn er waar nodig verwerkingsovereenkomsten afgesloten.
- Cyberveiligheid en toetreding vitale infrastructuur
  In 2023 zijn de normen uit Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verder geïmplementeerd en verschillende projecten succesvol uitgevoerd zoals de implementatie van indentity -en accesmanagement en verschillende beveiligingsmaatregelen. Tot slot is doormiddel van de week van de veiligheid gewerkt aan awareness onder medewerkers en is een start gemaakt met de ontwikkeling van Business continuïteitsbeheer.
- Versterken van de informatieorganisatie
  In 2023 is ingezet op het verbeteren van de digitale vaardigheden van medewerkers en heeft VRZ haar informatieorganisatie op een aantal posities formatief versterkt met o.a. een Chief Information Security Officer (CISO) en een data-analist.

Duurzaamheid

Wij zijn ons bewust van de opgave op het gebied van duurzaamheid voor de komende periode en de inspanning die dat van onze organisatie gaat vragen. Echter, dit onderwerp heeft niet de aandacht gekregen die wij wilden geven in 2023 vanwege uitval en capaciteitsgebrek binnen het initiërende team. Het voornemen is om het onderwerp duurzaamheid in 2024 opnieuw op te pakken en een projectgroep hiervoor op te starten.

Ontwikkelingen nieuwbouwposten huisvesting

- De nieuwbouwpost Kloosterzande zit in de ontwerpfase. Verwachte oplevering is 2025.
- Voor nieuwbouwpost Goes-West is een definitief ontwerp gemaakt. Verwachte oplevering is 2025.
- De nieuwbouwpost Heinkenszand is opgeleverd en wordt vanaf week 6 2024 in gebruik genomen.
- Voor nieuwbouwpost Zierikzee is de grond aangekocht en wordt gestart met een ontwerp.
- Gemeente Terneuzen heeft budget beschikbaar gesteld voor een nieuwbouw brandweerpost in Sas van Gent. Momenteel wordt verder onderzoek gedaan naar geschikte locatie en realisatie wordt gepland voor 2025.
-

Stichting waarborgfonds verzekeringen is vastgesteld

Op 7 juli is heeft het Algemeen Bestuur, na een zienswijzeperiode, ingestemd met de oprichting van een stichting waarborgfonds veiligheidsregio's. Per 1 januari 2024 zijn de veiligheidsregio's niet meer individueel verzekerd via ongevallenverzekering, maar gezamenlijk via de stichting. Daarmee kunnen ook niet verzekerbare risico's worden gedekt.

Samenwerking GGD/RUD/VRZ en verkenning gezamenlijke huisvesting

In 2022 zijn we begonnen met de uitwerking van diverse thema's zoals het stroomlijnen van begrotings-, verantwoordings- en besluitvormingsprocessen en samenwerking met de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) op bedrijfsvoering en de samenwerking op het gebied van de omgevingswet. In de bestuursvergaderingen van december 2023 is hierover een terugkoppeling gegeven en aangegeven dat dit traject wordt geïntegreerd in de nieuwe (vervolg)opdrachten.

Nieuwe (vervolg)opdracht

In april 2022 gaven de algemeen besturen opdracht tot het uitvoeren van een verkenning naar draagvlak en aanvaarbaarheid van een gezamenlijke aanpak van de huisvestingsvraagstukken van GGD, RUD en VRZ én het geven van een advies over de aanpak hiervan. Voor deze verkenning zijn gesprekken gevoerd met diverse stakeholders (ambtelijk, directie en bestuurlijk) en de afzonderlijke algemeen besturen. In september 2023 heeft dit geleid tot een vervolgopdracht. De dagelijks besturen hebben de directeuren de opdracht gegeven om:

- een gezamenlijke gebiedsverkenning voor huisvesting in Goes-West uit te voeren.
- een inhoudelijke samenwerkingsagenda (voor de toekomst, van circa 5 jaar) én een agenda voor de gemeenschappelijke bedrijfsvoering(staken) op te stellen.
- de beschikbare ruimte in het pand van VRZ in Middelburg (Segeerssingel 10) in te richten als (tijdelijke) gemeenschappelijke ontmoetings-/werk-/overlegruimte.

Om de organisaties te ondersteunen bij de uitvoering van deze opdrachten is een projectleider aangesteld. Hij heeft zich verdiept in wat er in het verleden is onderzocht en op papier is gezet aan visies, onderzoeken en besluiten. Deze documenten zijn opnieuw beoordeeld en geactualiseerd. Daarnaast hebben verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden met de ondernemingsraden en de ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van de Zeeuwse gemeenten en provincie Zeeland.

De drie opdrachten dienen in april 2024 op hoofdlijnen gereed te zijn voor een eerste bespreking in de drie algemeen besturen. Voor de zomer van 2024 worden de gebiedsverkenning en de samenwerkingsagenda's definitief opgeleverd aan de algemeen besturen, waarbij een besluit wordt gevraagd. Afhankelijk van de uitkomst en besluitvorming in de algemeen besturen volgt nog een (besluitvormings)traject richting de colleges van B&W, het college van Gedeputeerde Staten, de gemeenteraden en provinciale staten.

Rechtmatigheid

Vanaf 2023 is het Dagelijks Bestuur (DB) wettelijk verplicht een rechtmatigheidsverantwoording af te geven in de jaarrekening. Voorheen beoordeelde de accountant de financiële rechtmatigheid. Rechtmatig handelen is handelen conform wet- en regelgeving. Om het DB in staat te stellen de verantwoording af te geven zijn vanaf het begin van 2023 extra maatregelen genomen op het gebied van interne beheersing en met name inrichting en toetsing hiervan. In het jaar zijn hiertoe de financiële verordening en controleverordening geactualiseerd. Tevens heeft het Dagelijks Bestuur het strategisch intern controleplan voor de jaren 2023-2025, het toetsingskader en het intern controlejaarplan 2023 vastgesteld. In verband met capaciteitsgebrek hebben we vanaf september tot en met december 2023 een externe ingehuurd gespecialiseerd in het uitvoeren van verbijzonderde interne controlewerkzaamheden.

In de financiële verordening VRZ 2023 heeft het AB de verantwoordingsgrens voor de financiële rechtmatigheidstoetsing vastgesteld op 3% van het lastentotaal inclusief dotaties aan reserves als het gaat om reguliere afwijkingen. Naast de verantwoordingsgrens van 3% is ook een grens van 1% vastgesteld indien een afwijking een bestuurlijk relevant onderwerp betreft. Het gaat hierbij om afwijkingen in de vorm van posten die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen en posten waarbij voor de organisatie onduidelijkheid bestaat over de rechtmatigheid. Fouten en onduidelijkheden worden afzonderlijk verantwoord en niet bij elkaar opgeteld.
De rapporteringsgrens is op dezelfde percentages vastgesteld als de verantwoordingsgrens. De rapporteringsgrens bepaalt boven welk bedrag de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) in de jaarrekening nader moeten worden toegelicht, evenals de maatregelen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.
Op basis van het in 2023 gerealiseerde lastentotaal inclusief dotaties aan de reserves bedraagt de verantwoordingsgrens voor reguliere afwijkingen € 1.286.497 en voor afwijkingen bestuurlijk relevante onderwerpen € 428.830.

Het totaal van de geconstateerde afwijkingen in de over 2023 uitgevoerde (verbijzonderde) interne controles blijft ruimschoots onder de vastgestelde verantwoordings- en rapporteringsgrens.

De belangrijkste geconstateerde afwijkingen met betrekking tot de financiële rechtmatigheid en de genomen maatregelen ter verbetering betreffen:

Proces	Afwijking	Criterium	Aantal afwijkingen	Bedrag in euro's	Verbetermaatregelen
Aanbestedingen	Afwijking EU-richtlijnen voor overheidsopdrachten c.q. onjuiste aanbestedings-procedure toegepast	Voorwaarden	1	82.042 *	Kennis vergroten / actualiseren van aanbestedingsregels "afname van (semi) overheidsinstellingen" bij inkopende afdelingen en interne inkoopprocedures hierop actualiseren.
Opleidingen	Ten tijde van aangaan van de verplichting was er onvoldoende budget aanwezig	Begroting	3	22.200	Frequenter contact tussen budgethouder en de Adviseur Financiën over de besteding van het budget. Bij het aangaan van niet-begrote opleidingen specifiek contact tussen budgethouder en adviseur Financiën. De betref-fende budgetoverschrijding is gecorrigeerd door een goed-gekeurde begrotingswijziging in 2023 en over geheel 2023 bezien niet meer onrechtmatig.
Vrijwilligersvergoedingen	Uitbetaling van onjuist tarief / ten onrechte uitbetaalde vergoeding	Voorwaarden	3	558	Actualisatie van de procesbeschrijving vrijwilligersvergoedingen. Vrijwilligersadministratie geeft extra aandacht aan het beoordelen van uitzonderingen en de voorwaarden of een vergoeding conform het vrijwilligershandboek plaatsvindt. De foutieve uitbetalingen zijn gecorrigeerd in 2023 en zijn over geheel 2023 bezien niet meer onrechtmatig.
Vrijwilligersvergoedingen	Uitbetaling aan onjuist persoon	Voorwaarden	2	144	

**Dit betreffen de in de jaarrekening 2023 opgenomen uitgaven van het contract, de totale (meerjarige) contractwaarde is hoger dan het drempelbedrag van € 215.000 voor het Europees aanbesteden van diensten.*

Alle in de voorgaande tabel genoemde afwijkingen betreffen fouten, er zijn geen onduidelijkheden in de controle van de financiële rechtmatigheid geconstateerd.

Alle afwijkingen van de begroting over het boekjaar 2023 betreffen bestaand beleid en zijn bij de betreffende programma's nader toegelicht. De afwijkingen op investeringsbudgetten worden middels de jaarrekening afgerond of doorgeschoven naar het boekjaar 2024. Derhalve zijn er geen afwijkingen van toepassing die in het kader van het begrotingscriterium na opmaak van de jaarrekening 2023 als financieel onrechtmatig beoordeeld worden. Voor een overzicht van welke investeringsbudgetten worden afgerond en welke worden doorgeschoven wordt verwezen naar bijlage 1.

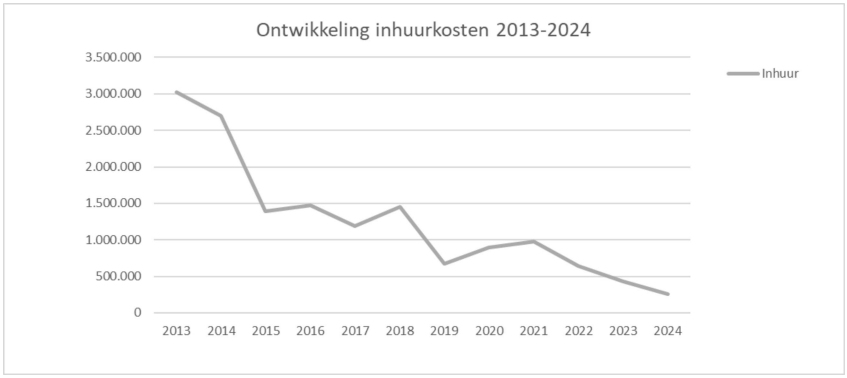
Verder zijn er voor diverse processen aanbevelingen gedaan ter verbetering en actualisatie van werkprocesbeschrijvingen om de kans op toekomstige afwijkingen met betrekking tot de financiële rechtmatigheid te minimaliseren.

Klachten en data-lekken

In 2023 zijn geen klachten ontvangen die moesten worden afgehandeld via de formele procedure, zoals omschreven in de klachtenregeling. In 2023 was er in VRZ geen sprake van een datalek zoals bedoeld in de AVG.

Inhuur en advieskosten

De inhuur van derden laat in 2023 een duidelijk dalende lijn zien ten opzichte van 2022. Naar verwachting dalen de lasten de komende jaren weer. Een deel van deze kosten inhuur derden is gedekt uit een onderbesteding op de salariskosten.

2.3 Financiering

De financieringsparagraaf is samen met het treasurystatuut voorgeschreven in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). In de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) zijn kaders opgenomen ter beperking van de risico's bij het hanteren van financiële derivaten en het uitzetten van overtollige middelen.

Renterisico

Het renterisico wordt direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm is vastgelegd in de Uitvoeringregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) en houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Berekening renterisiconorm	2023
Begrotingstotaal	€ 38.629.087
Percentage regeling	20%
Renterisiconorm	€ 7.725.817
	2023
Renterisiconorm vaste schuld	Budget
Renteherziening op vaste schuld o/g	-
Aflossingen	€ 1.833.803,92
Renterisico	€ 1.833.803,92
Renterisiconorm	€ 7.725.817
Ruimte onder renterisiconorm	€ 5.892.013
Overschrijding renterisiconorm	€ -

In 2023 hebben we de renterisiconorm niet overschreden.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is vastgelegd in de Uitvoeringregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) en bedraagt voor gemeenschappelijke regelingen 8,2% van het begrotingstotaal. Onze limiet voor de netto vlottende schuld bedraagt circa € 3.168.000.

Kasgeldlimiet per kwartaal 2023 (x € 1.000)					
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
	Omvang begroting per 1 januari 2023	38.629	38.629	38.629	38.629
1)	**Toegestane kasgeldlimiet**				
	- in procenten	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	3.168	3.168	3.168	3.168
2)	**Omvang vlottende korte schuld**				
	- opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- schuld in rekening-courant	0	0		0
	- gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
		0	**0**	**0**	**0**
3)	**Vlottende middelen**				
	- contante gelden in kas	0	0	0	0
	- tegoeden in rekening-courant	0	0	0	0
	- overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
		0	**0**	**0**	**0**
4)	**Toets kasgeldlimiet**				
	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	0	0	0	0
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	3.168	3.168	3.168	3.168
	Ruimte (+)/overschrijding (-); (1-4)	**3.168**	**3.168**	**3.168**	**3.168**

In 2023 hebben we de kasgeldlimiet niet overschreden.

Uitzettingen

In de Ruddo is vastgelegd dat openbare lichamen alleen overtollige middelen, voor een periode langer dan drie

maanden, mogen uitzetten bij financiële ondernemingen die zijn gevestigd in een EU-lidstaat en die ten minste beschikken over een AA-rating, afgegeven door ten minste twee ratingbureaus. In 2023 zijn geen uitzettingen van gelden geweest bij banken. Het eventuele positieve saldo op de bank wordt dagelijks afgeroomd door het Ministerie van Financiën in het kader van het Schatkistbankieren.

2.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicomanagement is een onderdeel van goed bestuur (Good Governance) en een belangrijk middel om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 19 december 2013 is de 'Notitie Risicomanagement en weerstandsvermogen' vastgesteld. De notitie is ook in 2023 nog steeds actueel. In deze notitie worden de termen risico's, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen als volgt gedefinieerd:

- Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate VRZ in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid aanzienlijk moet worden aangepast.
- Risico's moeten in dit verband worden gezien als reële, maar niet altijd te meten, bedreigingen die, ook nadat alles in het werk gesteld is om het optreden ervan te voorkomen, of de gevolgen ervan te verminderen, kunnen leiden tot uitgaven die niet begroot zijn.

Naast de interne behoefte om risico's in beeld te hebben en te beheersen is er ook vanuit het Rijk wetgeving opgelegd omtrent risico's. In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) wordt in artikelen 9 en 26 gesteld dat in ieder geval in de begroting en de jaarrekening een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt opgenomen. In deze paragraaf worden ten minste opgenomen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is in artikel 11 BBV omschreven als "de middelen en mogelijkheden waarover een organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken". Volgens de 'Notitie weerstandsvermogen en risicomanagement' wordt de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald aan de hand van de post onvoorzien, de algemene reserve en het onbestemde deel van de bestemmingsreserves. Voor de beoordeling van een dergelijke ratio kan gebruik worden gemaakt van de onderstaande waarderingstabel, welke door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit van Twente is samengesteld.

Waardering weerstandcapaciteit		
	Waarderingscijfer	Betekenis
A	x≥ 2,0	Uitstekend
B	1,4 ≤ x < 2,0	Ruim Voldoende
C	1,0 ≤ x < 1,4	Voldoende
D	0,8 ≤ x < 1,0	Matig
E	0,6 ≤ x < 0,8	Onvoldoende
F	x < 0,6	Ruim onvoldoende

Benodigde weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen moet de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's die VRZ loopt zijn bepalend voor de hoogte van de benodigde

weerstandscapaciteit. Om de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen is het noodzakelijk de risico's te voorzien van een kwantificering van zowel kans als financiële gevolgen. Door de maximale gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen ontstaat een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen. Het is immers vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen. Daarnaast zal niet ieder risico zich daadwerkelijk in de maximale omvang voordoen. Een aantal risico's is qua omvang en waarschijnlijkheid niet in te schatten. Voor de kans dat een risico optreedt, wordt gewerkt met kans-klassen van 10% tot 90%.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kansklasse	Toelichting kansklasse
10 %	0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30 %	1 keer per 5 – 10 jaar	2	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat deze zich in het komende jaar voordoen.
50 %	1 keer per 2 – 5 jaar	3	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet voor kunnen doen.
70 %	1 keer per 1 – 2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat deze zich in het komende jaar zullen voordoen.
90 %	1 keer per jaar of meer	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat deze zich in het komende jaar gaan voordoen.

De onderstaande tien grootste risico's zijn geïnventariseerd:

Tien belangrijkste financiële risico's Veiligheidsregio Zeeland				
Nr.	**Risico**	**Maatregel/omschrijving**	**Klasse**	**Financieel gevolg**
1	Toetreding tot de vitale infrastructuur	Het ministerie van J&V heeft een voorgenomen besluit genomen om de Veiligheidsregio onderdeel te maken van de vitale infrastructuur. Met de toetreding tot de vitale infrastructuur is het organiseren van 24/7 monitoring (Security Operations Centre, SOC) en incidentrespons (Cyber Emergency Response Team, CERT) om de continuïteit van incidentbestrijding en crisisbeheersing te kunnen waarborgen noodzakelijk. Landelijk wordt vanuit het NIPV een	4	€ 210.000

		sectorale SOC/CERT vormgegeven waarbij de regio's naar verwachting vanaf 2025 kunnen aansluiten. De jaarlijkse kosten per regio worden geschat op circa € 300.000. Over de dekking vindt nog landelijk overleg plaats.		
2	Loonstijging door nieuwe cao	In de begroting 2025 is uitgegaan van een loonkostenstijging van 4,9 %. De werkelijke loonkostenstijging vanaf 1 mei 2024 of een wijziging in de pensioenpremies kan hiervan afwijken. Een nadelig verschil nacalculatorisch van 1% is meegenomen als risico.	5	€ 247.500
3	Prijsstijgingen door inflatie	In de begroting 2024 en 2025 is uitgegaan van een prijsstijging van respectievelijk 5,9% en 2,4% (VZG-norm). De werkelijke prijsstijging in 2024 en 2025 kan hiervan afwijken. Een nadelig verschil nacalculatorisch van 1,5% is meegenomen als risico.	5	€ 200.000
4	Personele ontwikkelingen meldkamer	De ontwikkelingen op de meldkamer met betrekking tot het hoge ziekteverzuim , de structureel benodigde formatie en de mogelijke beperking voor de inzetbaarheid voor 55+ medewerkers in de nachtdiensten, maken dat er mogelijk een uitbreiding van de het structurele budget nodig is. Voor wat betreft het aandeel van de VRZ in de meerkosten geldt een percentage van 26%.	5	€ 108.000
5	Onderhoud brandweerkazernes	Onze gebouwen zijn verouderd en zorgen voor ons als gebruiker voor veel onderhoudskosten. Daarnaast voldoen ze niet aan een veilige en schone werkomgeving conform arbo-eisen. Om een beter in beeld te krijgen laten we onderzoek uitvoeren. Hierna bepalen we met het bestuur het ambitieniveau van het onderhoud. Daarna wordt duidelijk wat dit betekent voor de onderhoudskosten.	4	€ 140.000

6	Aanval op ICT infrastructuur	Ransomware of andere externe aanval op ICT infrastructuur met financiële schade tot gevolg	2	€ 300.000
7	Prijsstijging op investeringen	Het meerjarig investeringsplan is opgesteld in prijzen 2025. De investeringsbegroting is in 2024 bijgesteld met 20% en in 2025 met 2%. Door extra prijsstijgingen is het mogelijk dat de geraamde investeringsbudgetten niet voldoende zullen blijken te zijn. Voor sommige vervangingsinvesteringen lijkt 35% meer reëel. De toekomstige kapitaallasten kunnen hierdoor verder oplopen dan nu berekend.	4	€ 175.000
8	Extra opleidingen in verband met hogere uitstroom brandweervrijwilligers	Het vergroten van de beschikbaarheid van vrijwilligers vormt een belangrijk aandachtspunt de komende jaren. Het risico op uitstroom van brandweervrijwilligers mede als gevolg van vergrijzing, groter dan de instroom, brengt extra kosten voor wervingscampagnes en opleidingen mee om de posten op sterkte te houden. Impact is gebaseerd op de inkoop van een extra opleiding Manschap A voor 12 personen (€ 250.000). In de praktijk kunnen dit ook individuele (dag)opleidingen zijn. Vanaf de begroting 2024 zijn al extra leergangen opgenomen.	4	€ 175.000
9	Hoge onderhoudskosten materieel	Het onderhoudsbudget staat onder druk; dit hangt o.a. samen met de ouderdom van de activa. Het investeringsplan voorziet in de vervanging van veel activa, waardoor de onderhoudskosten mogelijk kunnen dalen. Vervanging van een groot aantal tankautospuiten staat gepland vanaf 2026. De vraag is echter of een daling ook daadwerkelijk gaat plaatsvinden. Naast de ouderdom zijn de complexiteit van materieel (complexe voertuigelektronica) en de prijsontwikkeling van onderdelen en	4	€ 280.000

		arbeid van invloed op de onderhoudskosten.		
10	Schadeclaims PFAS	Risico op juridische procedures en schadeclaims als gevolg van het gebruik van PFAS houdend blusschuim in het verleden. Als gevolg van het gebruik van PFAS houdend blusschuim kan VRZ aansprakelijk gesteld worden voor mogelijke hieruit voortvloeiende schade .	5	€ 500.000
		Totaal van top tien risico's		**€ 2.335.500**

Het bovenstaande overzicht toont risico's waarvan de kans het grootst is dat een risico in één van de komende jaren daadwerkelijk optreedt en die incidenteel schade op kunnen leveren, met daarbij het maximale financiële gevolg, rekening houdend met de kans van optreden.

Beoordeling weerstandsvermogen

Onze algemene reserve heeft begin 2023 een saldo van € 1.016.583. De jaarrekening 2023 laat een negatief resultaat zien van € 475.894.

In de notitie 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' is een maximum bepaald aan het aan te houden weerstandsvermogen. In de VZG richtlijn 'afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland' (§ 3.5) is opgenomen: "reservevorming uit batige saldi is beperkt toegestaan, waarbij uitgegaan wordt van de norm van 5% van alle baten van de desbetreffende gemeenschappelijke regeling". Dat betekent voor 2023 een maximale reserve van 5% van € 38.629.087 = € 1.931.454.

Het bestuur wordt voorgesteld om het negatief resultaat 2023 van € 475.894 te onttrekken aan de algemene reserve. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt daarmee naar verwachting:

- Algemene reserve € 1.016.583
- Onttrekking 2023 € 116.864 -
- Resultaat 2023 € 475.894 -
- Onttrekking 2024 € 200.000 -
- Post onvoorzien € 50.000 +
- Totaal € 273.825

Voor een verloopoverzicht van de algemene reserve wordt verwezen naar paragraaf 8.2.1.

Op basis van de financieel berekende risico's is de ratio weerstandsvermogen:

Beschikbare weerstandscapaciteit = € 273.825 = 0,12 (ruim onvoldoende)
Benodigde weerstandscapaciteit = € 2.335.500

Op basis van de gehanteerde normeringsystematiek door VRZ wordt het weerstandsvermogen van als "ruim onvoldoende" geclassificeerd. Indien risico's daadwerkelijk (cumulatief) optreden, kan dit mogelijk leiden tot een negatief resultaat en negatief vermogen. Voor de berekening van het weerstandsvermogen is alleen rekening gehouden met de tien grootste risico's voor VRZ omdat de kans van optreden en het financiële effect voor die risico's het grootst is.

Kengetallen

Jaarrekening 2023	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	**2022**	**2023**	**2023**
	Jaarrekening	**Begroting**	**Jaarrekening**
Netto schuldquote (NSQ)	53,79%	70,23%	45,20%
NSQ gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53,79%	70,23%	45,20%
Solvabiliteitsratio	8,93%	6,16%	5,56%
Structurele exploitatieruimte	-2,33%	0,00%	1,04%
Grondexploitatie	Nvt	Nvt	Nvt
Belastingcapaciteit	Nvt	Nvt	Nvt

Netto schuldquote

	Gecorrigeerde NSQ	2022	2023	2023
	(bedragen x € 1.-)	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
A	Vaste schulden (cf art 46 BBV)	23.774.118	21.940.314	21.940.314
B	Netto vlottende schuld (cf art 48 BBV)	4.206.556	6.759.638	4.316.899
C	Overlopende Passiva (cf art 49 BBV)	732.953	68.950	1.444.891
	Financiele vaste activa	0	0	0
	Verstrekte leningen	0	0	0
D	Financiele activa (cf art 36 lid b,c,d,e, en f)	0	0	0
E	Uitzettingen <1jaar (cf art 39 BBV)	7.927.587	1.471.195	8.358.517
F	Liquide middelen (cf art 40 BBV)	11.049	21.247	10.387
G	Overlopende Activa (cf art 40a BBV)	536.778	352.687	525.810
H	Totale Baten (exclusief mutaties res) (cf art 17 lid C)	37.627.560	38.338.187	41.606.346
		53,79%	70,23%	45,20%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van VRZ ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor VRZ gelijk aan de netto schuldquote (zie bovenstaande tabel).

Solvabiliteitsratio

	Solvabiliteitsratio	2022	2023	2023
	(bedragen x € 1.-)	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
A	Eigen vermogen (cf art 42 BBV)	2.847.941	1.887.462	1.708.841
B	Balanstotaal	31.898.880	30.656.364	30.740.674
		8,93%	6,16%	5,56%

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin VRZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen

vermogen van VRZ bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte

	Vaststelling kengetal structurele exploitatieruimte in %. Berekening: ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	
A	Structurele lasten = € 41.803.738	
B	Structurele baten = € 42.234.404	
C	Het totaal van de structurele toevoegingen aan de reserves voor het overzicht = € 0	
D	Het totaal van de structurele onttrekkingen aan de reserves voor het overzicht = € 0	
E	Het gerealiseerde totaal saldo van de baten ex. Mutatie reserves = € 41.606.346	
	1,04%	

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves.

2.5 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (artikel 1b, besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). We kennen geen verbonden partijen conform deze definitie.

2.6 Wet open overheid

De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is op 1 mei 2022 komen te vervallen door de gedeeltelijke inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo). De Woo dient 2 doelen:

- bevorderen van een transparante overheid;
- op orde brengen van de informatiehuishouding.

Voor de implementatie van de Woo is een projectgroep opgericht, met als doel ervoor te zorgen dat we gaan voldoen aan het basisniveau van de Woo. De inwerkingtreding van de Woo vindt plaats in fases. Over enkele jaren zal de Woo zodoende in zijn totaliteit van kracht worden. De projectgroep volgt zoveel mogelijk de adviezen van de VNG en zal onder meer aan de slag gaan met een communicatiestrategie. Ook wordt aandacht besteed aan een goede informatiehuishouding, documentaire informatievoorziening, relevante informatie en automatiseringsaspecten en de inrichting van een vraagbaakfunctie voor burgers.

De Woo is ten dele identiek aan de Wob, maar de Woo kent ook een aantal nieuwe elementen. Het opvallendste aspect is de toekomstige verplichte actieve digitale openbaarmaking van Woo-documenten, zodat iedere burger deze documenten gemakkelijk 24/7 kan vinden en raadplegen. In de toekomst moet dat gaan plaatsvinden via de nieuwe landelijke Woo-index. Voorlopig kiest VRZ er voor om de Woo-documenten op de VRZ-website te plaatsen. Daarnaast worden deze documenten ook extern elektronisch gepubliceerd, via een overeenkomst met Daadkracht te Nijmegen.

3. Specifieke verantwoordingsinstructies

3.1 Opvang ontheemden Oekraïne

Activiteiten

De organisatie van de opvang van vluchtelingen geschiedt in principe door de gezamenlijke gemeenten. Hiervoor is een projectorganisatie 'opvang Oekraïense vluchtelingen' ingesteld. Er is een Regionaal beleidsteam Oekraïne/vluchtelingen voor de Zeeuwse afstemming en ondersteuning van de voorzitter als lid van het Veiligheidsberaad.

Het Team Gemeenten Oekraïne (TGO) en het Overleg Noodopvang Vluchtelingen Oekraine (ONVO) hield regionaal de vraag naar en het aanbod van opvangplekken bij. Het Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingenspreiding (RCVS) stemde vraag en aanbod op elkaar af.

Financieel

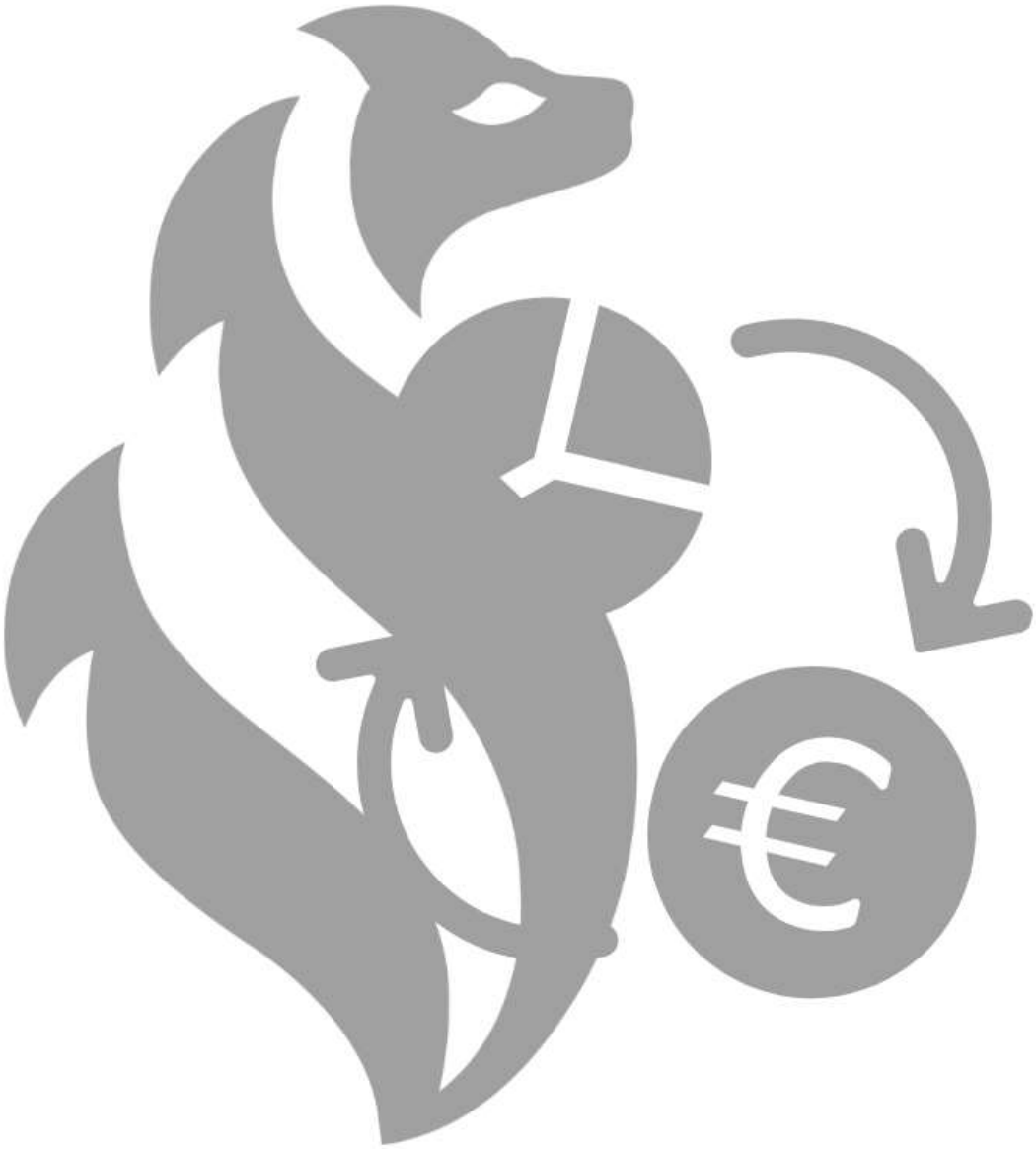
De verantwoording van de meerkosten is opgesteld conform de “verantwoordingsinstructie 2022 meerkosten Opvang Oekraïners versie 0.3” welke is vastgesteld in juni 2022 en op basis van de berichtgeving in de IBI nieuwsbrief nr. 114 met datum 4 april 2023.

Kostensoort	Opgave kosten Veiligheidsregio Zeeland
Meerkosten coördinerende gemeente Borsele, Tholen en Terneuzen	€ 151.051
Hotels/centra	
Overige specifieke meerkosten	
Overige Meerkosten **Brandweerzorg repressie/incidentbestrijding** **Meldkamer** **ROC (opleidingen)** **GHOR** **Preventie** **Crisisbeheersing & rampenbestrijding** **Risicobeheersing** **Bevolkingszorg** **Bedrijfsvoering** **Overige taken/activiteiten**	
Totale kosten 2023	**€ 151.051**

Overige meerkosten

In 2023 heeft VRZ geen meerkosten gemaakt voor opvang ontheemden Oekraïne. De bovengenoemde coördinerende gemeenten hebben deze taak op zich genomen. VRZ heeft alleen als aangewezen partij declaraties ingediend bij het Ministerie van V&J en de doorbetaling verzorgt aan de gemeenten.

Hoofdstuk 2:
Jaarrekening

4. Overzicht van baten en lasten

Overzicht per economische categorie:

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Saldo van baten en lasten	**525.400**	**1.450.900**	**1.139.099**	**-311.801**	**V**
Lasten					
110 Salarissen en sociale lasten	23.603.600	24.991.266	25.084.890	93.624	N
210 Belastingen	150.900	170.000	168.145	-1.855	V
351 Ingeleend personeel	275.400	447.400	432.506	-14.894	V
380 Overige goederen en diensten	9.981.291	13.127.744	11.342.990	-1.784.754	V
433 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	720.500	1.001.865	885.820	-116.045	V
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	410.800	404.489	399.302	-5.187	V
442 Kapitaaloverdrachten - gemeenten	97.500	0	0	0	
510 Rente	280.800	264.200	260.890	-3.310	V
720 Mutaties voorzieningen	0	372.400	992.417	620.017	N
730 Afschrijvingen	3.230.086	3.194.391	3.178.486	-15.905	V
Baten					
352 Uitgeleend personeel	-17.700	-37.400	-82.419	-45.019	V
360 Huren	0	-500	-500	0	
380 Overige goederen en diensten	-269.700	-437.455	-427.555	9.900	N
431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-6.799.561	-8.810.406	-7.564.091	1.246.315	N
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-30.862.516	-32.967.094	-32.967.094	0	
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	-276.000	-270.000	-270.000	0	
510 Rente	0	0	-294.687	-294.687	V
Mutaties Reserves	**-525.400**	**-1.169.238**	**-663.205**	**506.033**	**N**
Lasten					
710 Mutaties reserves	0	137.800	137.800	0	
Baten					
710 Mutaties reserves	-525.400	-1.307.038	-801.005	506.033	N
Eindtotaal	**0**	**281.662**	**475.894**	**194.232**	**N**

Overzicht per economische categorie en per programma:

		Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Programma toekomstbestedinge brandweerzorg						
Saldo van baten en lasten		**25.224.923**	**27.966.488**	**28.497.219**	**530.731**	**N**
Lasten		**25.770.623**	**28.490.843**	**29.033.835**	**542.992**	**N**
110	Salarissen en sociale lasten	14.733.500	15.672.916	16.029.492	356.576	N
210	Belastingen	141.500	160.600	158.409	-2.191	V
351	Ingeleend personeel	239.300	103.900	92.732	-11.168	V
380	Overige goederen en diensten	6.429.841	8.317.788	8.037.443	-280.345	V
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	720.500	735.465	618.892	-116.573	V
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	206.600	87.027	86.727	-300	V
442	Kapitaaloverdrachten - gemeenten	97.500	0	0	0	
510	Rente	250.600	236.000	235.869	-131	V
720	Mutaties voorzieningen	0	263.400	876.524	613.124	N
730	Afschrijvingen	2.951.282	2.913.747	2.897.747	-16.000	V
Baten		**-545.700**	**-524.355**	**-536.616**	**-12.261**	**V**
352	Uitgeleend personeel	0	-12.500	-48.969	-36.469	V
360	Huren	0	-500	-500	0	
380	Overige goederen en diensten	-269.700	-436.355	-412.148	24.207	N
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	-276.000	-75.000	-75.000	0	
Programma Voorbereide crisisorganisatie						
Saldo van baten en lasten		**3.962.563**	**5.466.588**	**5.154.139**	**-312.449**	**V**
Lasten		**3.980.263**	**5.679.988**	**4.132.826**	**-1.547.162**	**V**
110	Salarissen en sociale lasten	2.954.400	3.009.350	2.859.974	-149.376	V
351	Ingeleend personeel	31.100	85.300	84.683	-617	V
380	Overige goederen en diensten	803.000	2.147.106	754.382	-1.392.724	V
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	231.400	232.365	965	N
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	167.300	157.850	149.014	-8.836	V
510	Rente	800	800	648	-152	V
720	Mutaties voorzieningen	0	23.200	26.778	3.578	N
730	Afschrijvingen	23.663	24.982	24.982	0	
Baten		**-17.700**	**-213.400**	**1.021.313**	**1.234.713**	**N**
352	Uitgeleend personeel	-17.700	-18.400	-16.808	1.592	N
380	Overige goederen en diensten	0	0	-13.194	-13.194	V
431	Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	1.246.315	1.246.315	N
432	Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	0	
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	-195.000	-195.000	0	
Programma overhead / bedrijfsvoering						
Saldo van baten en lasten		**9.139.991**	**9.815.324**	**9.265.242**	**-550.082**	**V**
Lasten		**9.139.991**	**9.822.924**	**9.578.784**	**-244.140**	**V**
110	Salarissen en sociale lasten	6.055.700	6.329.000	6.195.425	-133.575	V
210	Belastingen	9.400	9.400	9.736	336	N
351	Ingeleend personeel	5.000	258.200	255.092	-3.108	V
380	Overige goederen en diensten	2.748.450	2.662.850	2.551.164	-111.686	V
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	35.000	34.562	-438	V
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	36.900	159.612	163.561	3.949	N
510	Rente	29.400	27.400	24.373	-3.027	V
720	Mutaties voorzieningen	0	85.800	89.115	3.315	N
730	Afschrijvingen	255.141	255.662	255.757	95	N
Baten		**0**	**-7.600**	**-313.543**	**-305.943**	**V**
352	Uitgeleend personeel	0	-6.500	-16.643	-10.143	V
380	Overige goederen en diensten	0	-1.100	-2.213	-1.113	V
510	Rente	0	0	-294.687	-294.687	V
Programma algemene dekkingsmiddelen						
Saldo van baten en lasten		**-37.852.077**	**-41.797.500**	**-41.777.500**	**20.000**	**N**
Lasten		**-190.000**	**-20.000**	**0**	**20.000**	**N**
110	Salarissen en sociale lasten	-140.000	-20.000	0	20.000	N
380	Overige goederen en diensten	-50.000	0	0	0	

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Baten	**-37.662.077**	**-41.777.500**	**-41.777.500**	**0**	
431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-6.799.561	-8.810.406	-8.810.406	0	
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-30.862.516	-32.967.094	-32.967.094	0	
Programma onvoorzien					
Saldo van baten en lasten	**50.000**	**0**	**0**	**0**	
Lasten	**50.000**	**0**	**0**	**0**	
380 Overige goederen en diensten	50.000	0	0	0	
Baten	**0**	**0**	**0**	**0**	
Mutaties Reserves	**-525.400**	**-1.169.238**	**-663.205**	**506.033**	**N**
Programma toekomstbestedinge brandweerzorg	**-390.400**	**-1.099.403**	**-593.370**	**506.033**	**N**
Baten					
710 Mutaties reserves	-390.400	-1.099.403	-593.370	506.033	N
Programma overhead / bedrijfsvoering	**-135.000**	**0**	**0**	**0**	
Baten					
710 Mutaties reserves	-135.000	0	0	0	
Programma algemene dekkingsmiddelen	**0**	**-69.835**	**-69.835**	**0**	**V**
Lasten					
710 Mutaties reserves	0	137.800	137.800	0	
Baten					
710 Mutaties reserves	0	-207.635	-207.635	0	V
Eindtotaal	**0**	**281.662**	**475.894**	**194.232**	**N**

Resultaat op hoofdlijnen

Het nadelig resultaat over 2023 bedraagt € 475.894. In de 3e begrotingswijziging 2023 werd een nadelig resultaat van € 281.662 verwacht, een verschil van € 194.232. In de 3e begrotingswijziging 2023 is de post onvoorzien vrijgevallen ter dekking van het toen verwachte negatieve resultaat.

Als gevolg van het gebruik van PFAS-houdend blusschuim is VRZ aansprakelijk gesteld voor mogelijke hieruit voortvloeiende schade. Hiervoor is in de jaarrekening 2023 een voorziening gevormd van € 575.000. In de 3e begrotingswijziging 2023 was er nog onvoldoende informatie beschikbaar om een voorziening te kunnen vormen.

De afwijkingen in 2023 ten opzichte van de begroting na wijziging 2023 per programma zijn als volgt:

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Programma Toekomstbestendige brandweerzorg	25.224.923	27.966.488	**28.497.219**	530.731	N
Programma Voorbereide crisisorganisatie	3.962.563	5.466.588	**5.154.139**	-312.449	V
Programma Overhead / bedrijfsvoering	9.139.991	9.815.324	**9.265.242**	-550.082	V
Algemene dekkingsmiddelen	-37.852.077	-41.797.500	**-41.777.500**	20.000	N
Onvoorzien	50.000	0	0	0	N
Mutaties Reserves	-525.400	-1.169.238	**-663.205**	506.033	N
Eindtotaal	**0**	**281.662**	**475.894**	**194.232**	**N**

5. Toelichting per programma

5.1 Toekomstbestendige brandweerzorg

		Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Programma Toekomstbestendige brandweerzorg						
Saldo van baten en lasten		**25.224.923**	**27.966.488**	**28.497.219**	**530.731**	**N**
Lasten		**25.770.623**	**28.490.843**	**29.033.835**	**542.992**	**N**
110	Salarissen en sociale lasten	14.733.500	15.672.916	16.029.492	356.576	N
210	Belastingen	141.500	160.600	158.409	-2.191	V
351	Ingeleend personeel	239.300	103.900	92.732	-11.168	V
380	Overige goederen en diensten	6.429.841	8.317.788	8.037.443	-280.345	V
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	720.500	735.465	618.892	-116.573	V
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	206.600	87.027	86.727	-300	V
442	Kapitaaloverdrachten - gemeenten	97.500	0	0	0	
510	Rente	250.600	236.000	235.869	-131	V
720	Mutaties voorzieningen	0	263.400	876.524	613.124	N
730	Afschrijvingen	2.951.282	2.913.747	2.897.747	-16.000	V
Baten		**-545.700**	**-524.355**	**-536.616**	**-12.261**	**V**
352	Uitgeleend personeel	0	-12.500	-48.969	-36.469	V
360	Huren	0	-500	-500	0	
380	Overige goederen en diensten	-269.700	-436.355	-412.148	24.207	N
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	-276.000	-75.000	-75.000	0	
Mutaties Reserves		**-390.400**	**-1.099.403**	**-593.370**	**506.033**	**N**
Baten						
710	Mutaties reserves	-390.400	-1.099.403	-593.370	506.033	N
Eindtotaal		**24.834.523**	**26.867.085**	**27.903.849**	**1.036.764**	**N**

Toelichting

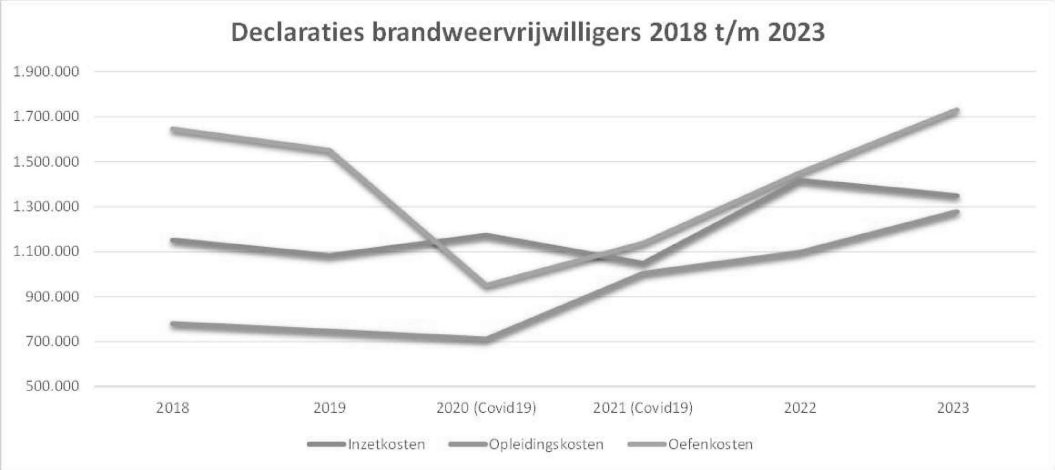
Het resultaat in 2023 op het programma 'Toekomstbestendige brandweerzorg' is **€1.036.764 Nadelig**.
Verschillen van meer dan € 25.000 of significante afwijkingen t.o.v. het budget worden toegelicht.

Lasten

110 Salarissen en sociale lasten (lasten) **€ 356.576 N**

Realisatie projecten ten laste van de reserves (incidenteel, neutraal) *€ 31.300 N*
Het betreft de loonkosten voor de beide deelnemers aan de voltijdsofficiersopleidingen, die worden gedekt uit de reserve impulsgelden operationele leiding brandweer. Zie mutatie reserves voor een toelichting.

Vrijwilligersvergoedingen incidentbestrijding (incidenteel/structureel) *€ 429.915 N*
Op de vrijwilligersvergoedingen voor incidentbestrijding is er in 2023 een klein voordeel ten opzichte van de begroting. Deze kosten zijn de afgelopen jaren redelijk stabiel. Tegenover dit voordeel staan nadelen bij de vrijwilligersvergoedingen die samenhangen met het opleidingsprogramma brandweer en het oefenprogramma brandweer. De stijgende trend van de afgelopen jaren houdt ook in 2023 aan. Per saldo zijn de kosten in 2023 € 429.915 hoger dan begroot.

NB: Een geleidelijk stijgende (trend)lijn is logisch als gevolg van de jaarlijkse loonindexaties.

Saldo aan- en verkoopkoop verlofuren 2023 (incidenteel) *€ 122.862 V*

Dit voordeel wordt veroorzaakt de aankoop van verlofuren (IKB) gedurende 2023. Deze opbrengsten zijn gerelateerd aan de toevoeging aan de voorziening verlof sparen.

Piketkosten en inzetkosten (structureel) *€ 31.000 N*

Er is sprake van hogere piketkosten en hogere inzetkosten voor piketfunctionarissen. Deze kosten zijn naar verwachting structureel en hiermee zal rekening worden bij het opstellen van de begroting 2025.

Loonkosten ambtenaren 2023 (incidenteel) *€ 12.777 V*

-Dit voordeel wordt veroorzaakt door personeelswisselingen gedurende 2023.

380 Overige goederen en diensten (lasten) **€ 280.345 V**

Realisatie projecten ten laste van de reserves (incidenteel, neutraal) *€ 421.758 V*

Het betreft de volgende projecten:

Brandweer 2030	€ 5.136 V
Uitfasering PFAS-houdend blusschuim	€ 126.699 V
Dienstkleding / operationeel uniform brandweer	€ 58.776 V
Kwaliteitsslag risicobeheersing / omgevingsvergunning	€ 23.974 V
Voltijdsofficiersopleidingen	€ 80.761 V
Extra kosten hoofdstructuur brandweer	€ 14.774 V
Maritieme veiligheid	€ 80.338 V

Zie mutatie reserves voor een toelichting.

Onderhoud brandweermaterieel en -materiaal (incidenteel/structureel) *€ 187.123 N*

Voor een toelichting wordt verwezen naar *2.1 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen*.

Gebruikersonderhoud brandweerkazernes (incidenteel/structureel) *€ 114.000 N*

Voor een toelichting wordt verwezen naar *2.1 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen*.

Gas en elektriciteit brandweerkazernes (incidenteel) *€ 80.000 V*

De afrekeningen 2023 zijn nog niet ontvangen. Op basis van de geldende tarieven en ramingen voor het verbruik op basis van het verleden wordt er in 2023 een voordeel verwacht van € 80.000 ten opzichte van de begroting.

Realistisch oefenprogramma manschappen (incidenteel) *€ 80.000 V*

Het realistisch oefenprogramma voor manschappen kent een (nieuwe) uitvoeringsperiode van 1,5 jaar en is gestart na de zomer. Oefeningen die niet in 2023 zijn uitgevoerd worden in 2024 uitgevoerd. Gedurende 2023 is hiervoor een begrotingscorrectie uitgevoerd op het budget van € 110.000 van 2023 naar 2024. Toch is er nu in 2023 alsnog een voordeel ontstaan van € 80.000. In 2024 zal worden bezien of het budget nog voldoende is voor de uitvoering van het programma.

Opleidingsprogramma brandweer (incidenteel) *€ 62.500 V*
Het opleidingsprogramma laat een voordeel zien ten opzichte van de gewijzigde begroting. Gedurende 2023 is het budget met € 532.000 verhoogd tot € 1.400.400 om extra opleidingen te kunnen aanbieden. Het budget voor manschappen, chauffeurs, voertuig-/pompbedieners en instructeurs/oefenleiders is volledig besteed. Een paar opleidingsplaatsen voor bevelvoerders zijn niet ingevuld en het budget voor opleidingen voor specialismen laat nog een klein voordeel zien.

Brandstofkosten (incidenteel) *€ 36.000 N*
De brandstofprijzen waren hoog in 2023. De (structurele) raming van € 386.800 is in de loop van 2023 op basis van extrapolatie incidenteel naar beneden bijgesteld met € 25.000 naar € 361.800. De realisatie bedraagt nu uiteindelijk ca. € 398.000, een incidenteel nadeel van € 36.000.

Schoonmaak brandweerkazernes *€ 26.500 V*
Doordat niet is voldaan aan de vooraf afgesproken kwaliteit zijn niet alle diensten doorbelast. Tevens is er geen gebruik gemaakt van eventuele extra af te nemen diensten. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 26.500.

Overig *€ 53.290 N*
Het betreft een optelsom van meerdere, kleinere voor- en nadelen.

533 Inkomensoverdrachten gemeenschappelijke regelingen (lasten) **€ 116.573 V**

Realisatie projecten ten laste van de reserves (incidenteel, neutraal) *€ 116.573 V*
Het betreft de extra geraamde bijdrage aan VRMWB voor het Operationeel Centrum Brandweer Zeeland – Midden-West-Brabant (OCB) voor kwaliteitsverbeteringen, die wordt gedekt uit de reserve meldkamer. Een deel zal in volgende jaren worden besteed. Zie mutatie reserves voor een toelichting.

720 Mutaties voorzieningen (lasten) **€ 613.124 N**

Voorziening aansprakelijkheid schadeclaims *€ 575.000 N*
Als gevolg van het gebruik van PFAS houdend blusschuim tijdens oefeningen en trainingen is VRZ aansprakelijk gesteld voor mogelijke hieruit voortvloeiende schade. Hiervoor is een voorziening gevormd.

Voorziening verlof sparen *€ 38.124 N*
Er is meer verlof gespaard dan verwacht (IKB). De toevoeging aan de voorziening verlofsparen is daardoor hoger.

730 Afschrijvingen (lasten) **€ 16.000 N**
De verwachting was dat er in 2023 nog een aantal brandweervoertuigen zouden worden afgestoten. De begrote afschrijvingen hebben betrekking op het afboeken van de restwaarden. Dit zal in 2024 plaatsvinden.

Baten

352 Uitgeleend personeel (baten) **€ 36.469 V**
De extra opbrengsten hebben betrekking op vergoedingen van het UWV voor zwangerschapsverlof van een aantal medewerkers.

380 Overige goederen en diensten (baten) **€ 24.207 N**

Inruilopbrengst brandweermaterieel en -materiaal (incidenteel) *€ 21.500 N*

De verwachting was dat er in 2023 nog een aantal brandweervoertuigen zouden worden afgestoten. Dit zal in 2024 plaatsvinden. De inruilopbrengst komt ten gunste van 2024.

Er is een aanbestedingsprocedure doorlopen voor vervanging van de gasdetectiemeters. Gunning heeft in 2023 plaatsgevonden. Levering zal niet meer in 2023 maar in 2024 plaatsvinden. Voor de oude gasdetectiemeters is een inruilopbrengst van € 15.000 overeen gekomen. De inruilopbrengst komt ten gunste van 2024.

Mutaties reserves

710 Mutaties reserves (baten) **€ 506.033 N**

De volgende onttrekkingen aan de reserves zijn begroot en gerealiseerd. De verschillen zijn neutraal voor de exploitatie, tegenover lagere lasten (V) staat een lagere onttrekking aan de reserves (N). De middelen blijven dan in de reserves op de balans.

Projecten ten laste van de algemene reserve

Programma-management brandweer 2030 *€ 5.136 N*

Voor het programma brandweer 2030 is in de begroting 2023 na wijziging € 122.000 opgenomen. De werkelijke kosten van het programma brandweer 2030 zijn € 116.864.

Projecten ten laste van de reserve meldkamer

Meerjarige kwaliteitsslag Meldkamer (incidenteel, neutraal) *€ 116.573 N*

Voor de meerjarige kwaliteitsslag meldkamer (OCB) was € 135.000 begroot. De werkelijke kosten in 2023 hiervoor bedragen € 18.427. In de 1e begrotingswijziging 2024 wordt voorgesteld het budget door te schuiven naar 2024.

Projecten ten laste van de reserve uitgestelde activiteiten

Uitfasering PFAS-houdend blusschuim (incidenteel, neutraal) *€ 126.699 N*

De regelgeving rondom blusschuim met fluorhoudende stoffen erin (poly- en perfluoralkylstoffen, PFAS) wordt strenger en is zodanig dat VRZ het nu al voor bepaalde branden en binnen een paar jaar waarschijnlijk in het geheel niet meer mag gebruiken. Brandweer Zeeland maakt op dit moment gebruik diverse soorten schuim. Projectmatig werkt VRZ aan uitfasering en vervanging van deze schuimsoorten in drie fasen:

- Basisbrandweerzorg volledig voorzien van fluorvrij schuim
- Inventarisatie en realisatie van gebruik van schuim bij verhoogd risico-objecten
- Onderzoek naar impact gebruik en behoefte schuim op grootschalig brandweeroptreden en industriële blussing

Voor dit project was nog € 152.054 begroot. De werkelijke kosten in 2023 hiervoor bedragen € 25.355. Verdere uitvoering zal in 2024 plaatsvinden. In de 1e begrotingswijziging 2024 wordt voorgesteld het restant-budget door te schuiven naar 2024.

Dienstkleding / operationeel uniform (incidenteel, neutraal) *€ 58.776 N*

In 2022 is € 154.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten. In 2023 is het 1e deel van het

nieuwe operationeel uniform aangeschaft (NIPV) voor een bedrag van € 95.223. De uitrol van het operationeel uniform gaat verder in 2025 en 2026. In de 1e begrotingswijziging 2024 wordt voorgesteld het budget door te schuiven naar 2024.

Kwaliteitsslag risicobeheersing / omgevingsvergunning (incidenteel, neutraal) *€ 23.974 N*
Ontwikkelingen als de energietransitie, de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen vragen een heroriëntatie binnen het domein risicobeheersing. We maken de transitie van advisering naar meer voorlichting, controle en toezicht. De woningnood en het feit dan mensen steeds langer in hun woning blijven wonen vraagt om meer aandacht voor de categorie woongebouwen. Dit is terug te zien in onze nieuwe systematiek voor de meerjaren- controleplanning en een nieuwe aanpak zoals werken met een brandweerman in de wijk. In de 1e begrotingswijziging 2024 wordt voorgesteld het budget door te schuiven naar 2024.

Projecten ten laste van de reserve impulsgelden operationele leiding brandweer

Voltijdsofficiersopleidingen (incidenteel, neutraal) *€ 80.761 N*
Er zijn 2 kandidaten gestart met de opleiding. Een opleiding duurt ongeveer 2 jaar. Voor dit project was € 276.820 begroot. De werkelijke kosten in 2023 hiervoor bedragen € 196.059. Er is sprake van een nadeel op de personeelslasten van € 31.300 en een voordeel van € 112.061 op de opleidingskosten. Per saldo leidt dat tot een lagere onttrekking van € 80.761. Verdere uitvoering zal in 2024 plaatsvinden. In de 1e begrotingswijziging 2024 wordt voorgesteld het restant-budget door te schuiven naar 2024.

Extra kosten hoofdstructuur brandweer (incidenteel, neutraal) *€ 14.774 N*
In de begrotingen zijn geen structurele middelen opgenomen voor opleidingen ten behoeve van de hoofdstructuur brandweer. Omdat de behoefte aan deze opleidingen moeilijk planbaar is, is er geen structureel budget opgenomen en worden de kosten die zich voordoen uit de reserve ‘impulsgelden operationele leiding brandweer’ gedekt. In de 1e begrotingswijziging 2024 wordt voorgesteld het restant-budget door te schuiven naar 2024.

Projecten ten laste van de reserve maritieme veiligheid

Maritieme veiligheid (incidenteel, neutraal) *€ 80.338 N*
De reserve maritieme veiligheid is bedoeld voor:

a. Het herijken van de positie van VRZ binnen het domein Maritieme Veiligheid Zeeland, waarbij onderzoek gedaan wordt naar de ontwikkelingen in de maritieme sector, met name op de Westerschelde en welke rol een Veiligheidsregio hierin heeft.
b. Het inhalen van achterstand in opleidingen.
c. Het verbeteren van kwaliteit om te voldoen aan (inter)nationale standaarden zowel op het gebied van planvorming als op het gebied van vakbekwaamheid.

In de 1e begrotingswijziging 2024 wordt voorgesteld het restant-budget door te schuiven naar 2026.

5.2 Voorbereide crisisorganisatie

		Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Programma Voorbereide crisisorganisatie						
Saldo van baten en lasten		**3.962.563**	**5.466.588**	**5.154.139**	**-312.449**	**V**
Lasten		**3.980.263**	**5.679.988**	**4.132.826**	**-1.547.162**	**V**
110	Salarissen en sociale lasten	2.954.400	3.009.350	2.859.974	-149.376	V
351	Ingeleend personeel	31.100	85.300	84.683	-617	V
380	Overige goederen en diensten	803.000	2.147.106	754.382	-1.392.724	V
433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	231.400	232.365	965	N
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	167.300	157.850	149.014	-8.836	V
510	Rente	800	800	648	-152	V
720	Mutaties voorzieningen	0	23.200	26.778	3.578	N
730	Afschrijvingen	23.663	24.982	24.982	0	
Baten		**-17.700**	**-213.400**	**1.021.313**	**1.234.713**	**N**
352	Uitgeleend personeel	-17.700	-18.400	-16.808	1.592	N
380	Overige goederen en diensten	0	0	-13.194	-13.194	V
431	Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	1.246.315	1.246.315	N
436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	-195.000	-195.000	0	
Eindtotaal		**3.962.563**	**5.466.588**	**5.154.139**	**-312.449**	**V**

Het resultaat op het programma Crisisbeheersing is **€ 312.449 voordelig.** Verschillen van meer dan € 25.000, mutaties in de reserves of significante afwijkingen t.o.v. het budget worden toegelicht.

Lasten

110 Salarissen en sociale lasten **€ 149.376 V**

Formatie (incidenteel) *€ 58.138 V*

Bij Maritieme Veiligheid is een nieuwe beleidsadviseur gestart. De verwachting is dat deze zou starten per 1 juli 2023 echter is dit per 1 oktober geweest. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 42.702
Bij de GHOR is een nieuwe beleidsadviseur gestart voor 0,5 FTE. Dit was een tijdelijke situatie t/m 31 december 2023. In de begroting werd rekening gehouden met 1 FTE. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 12.550.
Het resterende voordelig verschil van € 2.886 betreft een combinatie van diverse voor- en nadelen die onder de toelichtingsgrens blijven.

Formatie (neutraal) *€ 48.109 N*

Crisisbeheersing heeft met ingang van 2023 extra financiële middelen ontvangen vanuit het Rijk ten behoeve van versterking crisisbeheersing en informatie-gestuurde veiligheid. Voor dit thema zijn in 2023 2 nieuwe medewerkers gestart. Het budget staat echter verantwoord op 380 overige goederen en diensten.

Piketten (incidenteel) *€ 126.987 V*

Dit saldo bestaat uit piketvergoedingen en inzeturen piket. Op inzeturen piket is een voordelig saldo van € 23.374. Dit betreft een incidentele post. Inzeturen zijn moeilijk te budgetteren omdat het aantal inzetten op voorhand niet te voorspellen is. Op piketvergoedingen is een saldo over van € 103.254. Dit saldo is te verklaren doordat binnen Bevolkingszorg het piket hoofdtaakorganisatie (HTO) nog niet is ingevuld. Dit wordt door bestaande piketfunctionarissen opgepakt. Daarnaast bestaat het OvD-G gebied in 2023 nog steeds uit één gebied in plaats van twee gebieden. Er worden nieuwe OvD-en geworven om in 2024 opnieuw twee gebieden te kunnen bemensen.

Saldo aan- en verkoopkoop verlofuren 2023 (incidenteel) *€ 24.319 V*

Dit voordeel wordt veroorzaakt de aankoop van verlofuren (IKB) gedurende 2023. Er is een relatie met de toevoeging aan de voorziening verlof sparen.

Reiskostenvergoeding (incidenteel) *€ 10.917 N*

Dit betreft kilometervergoeding op basis van de huidige CAO. In de begroting is per kostenplaats een stelpost opgenomen omdat er eerder nog geen data beschikbaar was over het verwachte aantal te declareren kilometers.

380 Overige goederen en diensten **€ 146.093 V**

Versterking crisisorganisatie BDUR (neutraal) *€ 1.246.315 V*

In 2023 heeft er een landelijke verhoging van € 83 miljoen plaatsgevonden in de BDUR voor crisisbeheersing. Dit geld is bedoeld om Veiligheidsregio's beter voorbereid te laten zijn op toekomstige rampen en crises, onder meer door het versterken van het fundament, netwerk, platform en de informatiefunctie. Daarnaast is de bijdrage ook bedoeld om flexibele netwerksamenwerking tussen regio's en met het Rijk en andere crisispartners te realiseren. Tot slot is er ook geld beschikbaar gesteld voor de inrichting van een knooppunt Coördinatie Regio's Rijk, dat 24/7 ondersteuning biedt in coördinatie en informatiemanagement tussen regio's, het Rijk en crisispartners. VRZ heeft in 2023 € 1.347.906 ontvangen voor crisisbeheersing en voor informatievoorziening. Dit is gecommuniceerd in de decembercirculaire van 2022. In 2023 is met name gericht op de planvorming rondom de besteding van de gelden en is uitvoering vertraagd. Dit levert een incidenteel voordeel op.

Formatie (neutraal) *€ 48.109 V*

Zie toelichting onder 110 lonen en salarissen.

Advies en onderzoek (incidenteel) *€ 12.812 V*

In 2023 is via een adviesbureau capaciteit ingehuurd om een advies te geven op de werkprocessen binnen team GHOR. Beoogde einddatum van dit onderzoek van 31 december 2023. Uiteindelijk is het project 31 oktober 2023 afgerond. Dit levert een voordeel op van € 12.812 op het beoogde onderzoeksbudget.

Onderzoek zorgcontinuïteit (incidenteel) *€ 18.500 V*

Door onder andere gebrek aan capaciteit en ander prioriteiten is het project zorgcontinuïteit verschoven naar 2024. Dit levert voor 2023 een incidenteel voordeel op van € 18.500.

Jodiumprofylaxen (incidenteel) *€ 20.500 V*

In 2023 zijn er geen kosten gemaakt inzake de aanschaf en/of distributie van jodiumprofylaxen. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 20.500.

Opleiding- en cursuskosten (incidenteel) *€ 54.698 V*

De werving voor nieuwe OvD-G loopt moeizaam. Hierdoor zijn er in 2023 minder mensen opgeleid dan beoogd. Dit levert een voordeel op van € 25.326.
Team MOTO had aan het begin van het jaar te kampen met capaciteitsgebrek. De belangrijkste trainingen zijn verzorgt door een externe partij. Vanwege dit capaciteitsgebrek zijn er minder trainingen uitgevoerd dan begroot en zijn er geen kosten gemaakt voor doorontwikkeling van les- en leerstof. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 27.725. Het resterende voordeel van € 1.647 betreft een combinatie van diverse posten die beneden de toelichtingsgrens blijven.

Overig (incidenteel) *€ 8.210 N*
Dit betreft een combinatie van diverse posten die allen individueel beneden de toelichtingsgrens blijven.

Baten

431 Inkomensoverdrachten – Rijk **€ 1.246.315 N**

Versterking crisisorganisatie BDUR (neutraal)
Zie hiervoor de toelichting op '380 overige goederen en diensten'.
Het overgebleven saldo wordt op de balanspost 'overlopende passiva met een specifiek bestedingsdoel' gereserveerd conform de voorgeschreven wet- en regelgeving. Dit levert een incidenteel nadeel op.

5.3 Overhead / bedrijfsvoering

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Programma overhead / bedrijfsvoering					
Saldo van baten en lasten	**9.139.991**	**9.815.324**	**9.265.242**	**-550.082**	**V**
Lasten	**9.139.991**	**9.822.924**	**9.578.784**	**-244.140**	**V**
110 Salarissen en sociale lasten	6.055.700	6.329.000	6.195.425	-133.575	V
210 Belastingen	9.400	9.400	9.736	336	N
351 Ingeleend personeel	5.000	258.200	255.092	-3.108	V
380 Overige goederen en diensten	2.748.450	2.662.850	2.551.164	-111.686	V
433 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	35.000	34.562	-438	V
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	36.900	159.612	163.561	3.949	N
510 Rente	29.400	27.400	24.373	-3.027	V
720 Mutaties voorzieningen	0	85.800	89.115	3.315	N
730 Afschrijvingen	255.141	255.662	255.757	95	N
Baten	**0**	**-7.600**	**-313.543**	**-305.943**	**V**
352 Uitgeleend personeel	0	-6.500	-16.643	-10.143	V
380 Overige goederen en diensten	0	-1.100	-2.213	-1.113	V
510 Rente	0	0	-294.687	-294.687	V
Mutaties Reserves	**-135.000**	**0**	**0**	**0**	
Baten					
710 Mutaties reserves	-135.000	0	0	0	
Eindtotaal	**9.004.991**	**9.815.324**	**9.265.242**	**-550.082**	**N**

Het resultaat in 2023 op het programma 'Overhead/bedrijfsvoering' is **€ 550.082 voordelig**.
Verschillen van meer dan € 25.000 of significante afwijkingen t.o.v. het budget worden toegelicht.

Lasten

110 Salarissen en sociale lasten (lasten) **€ 133.575 V**

Loonkosten ambtenaren 2023 (incidenteel) *€ 187.132 V*
Dit voordeel wordt veroorzaakt door personeelswisselingen gedurende 2023.

Aan- en verkoop verlofuren (incidenteel) *€ 34.000 V*
Voor een toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de economische categorie "110 Salarissen en sociale lasten" onder het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Eindheffing WKR (incidenteel) *€ 87.557 N*

Met de werkkostenregeling (WKR) kan VRZ als werkgever zelf bepalen wat er onbelast aan de werknemers wordt vergoed, gegeven of beschikbaar wordt gesteld. Echter is er wel een maximum gezet op de hoogte hiervan. Wanneer dit maximum overschreden wordt betaald de werkgever 80% eindheffing over het meerdere. VRZ heeft in 2023 het maximum aan WKR-ruimte overschreden en dit levert een incidenteel nadeel op.

380 Overige goederen en diensten (lasten) **€ 111.686 V**

Accountantskosten (incidenteel) *€ 33.500 N*

Door niet voorziene extra kosten i.v.m. meerwerk van de accountant en wijzigen van het uitgangspunt voor de toerekening van kosten naar een boekjaar ontstaat er een incidenteel nadeel.

Ondersteuning PFAS dossier (incidenteel) *€ 35.000 N*

Om de omvang van het PFAS dossier in beeld te brengen is er een projectleider ingehuurd. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Dit levert een incidenteel nadeel op.

Schoonmaakkosten (Segeerssingel) (incidenteel) *€ 27.750 V*

Doordat niet is voldaan aan de vooraf afgesproken kwaliteit zijn niet alle diensten doorbelast. Tevens is er geen gebruik gemaakt van eventuele extra af te nemen diensten. Dit levert een incidenteel voordeel op.

Software en licentiekosten *€ 43.500 V*

Doordat de kosten voor software en licenties (inclusief ad hoc werkzaamheden) over de gehele breedte van het applicatielandschap goedkoper zijn uitgevallen dan begroot ontstaat er een incidenteel voordeel.

Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) *€ 75.000 V*

In 2023 is voornamelijk ingezet op het organiseren van planning en control op het gebied van informatieveiligheid, technisch beveiligingsonderzoek, procesverbetering, awareness bij medewerkers, het ontwikkelen van beleid en het starten met een organisatie breed Business continuïteitsbeheer (BCM). Dit is m.n. gedaan door interne capaciteit. Hierdoor ontstaat er een incidenteel voordeel.

Overig (incidenteel) *€ 33.936 V*

Het betreft een optelsom van meerdere, kleine voor- en nadelen.

Baten

510 Rente **€ 294.687 V**

In 2023 is er door het Rijk rente uitgekeerd over het saldo van het Schatkistbankieren. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Dit levert een incidenteel voordeel op.

5.3.1 Algemene dekkingsmiddelen

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Algemene dekkingsmiddelen					
Saldo van baten en lasten	**-37.852.077**	**-41.797.500**	**-41.777.500**	**20.000**	**N**
Lasten	**-190.000**	**-20.000**	**0**	**20.000**	**N**
110 Salarissen en sociale lasten	-140.000	-20.000	0	20.000	N
380 Overige goederen en diensten	-50.000	0	0	0	
Baten	**-37.662.077**	**-41.777.500**	**-41.777.500**	**0**	
431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-6.799.561	-8.810.406	-8.810.406	0	
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-30.862.516	-32.967.094	-32.967.094	0	
Mutaties Reserves	**0**	**-69.835**	**-69.835**	**0**	
Lasten					
710 Mutaties reserves	0	137.800	137.800	0	
Baten					
710 Mutaties reserves	0	-207.635	-207.635	0	
Eindtotaal	**-37.852.077**	**-41.867.335**	**-41.847.335**	**20.000**	**N**

Het resultaat op het programma Algemene dekkingsmiddelen is **€ 20.000 nadelig.** Verschillen van meer dan € 25.000, mutaties in de reserves of significante afwijkingen t.o.v. het budget worden toegelicht.

110 Salarissen en sociale lasten (lasten) **€ 20.000 N**

De aan- en verkoop van verlofuren (IKB) is verantwoord op de programma's.

Rijlabels	Budget 2023	Realisatie 2023	Verschil
Programma Voorbereide crisisorganisatie	**0**	**-24.319**	**24.319**
4018 Aan- en verkoop verlofuren	0	-24.319	24.319
Programma Toekomstbestendige brandweerzorg	**0**	**-122.862**	**122.862**
4018 Aan- en verkoop verlofuren	0	-122.862	122.862
Programma Overhead / bedrijfsvoering	**0**	**-34.058**	**34.058**
4018 Aan- en verkoop verlofuren	0	-34.058	34.058
Programma Algemene dekkingsmiddelen	**-20.000**	**0**	**-20.000**
4018 Aan- en verkoop verlofuren	-20.000	0	-20.000
Eindtotaal	**-20.000**	**-181.240**	**161.240**

5.3.2 Onvoorzien

	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Saldo	V/N
Onvoorzien					
Saldo van baten en lasten	**50.000**	**0**	**0**	**0**	
Lasten	**50.000**	**0**	**0**	**0**	
380 Overige goederen en diensten	50.000	0	0	0	
Eindtotaal	**50.000**	**0**	**0**	**0**	

In de 3e begrotingswijziging 2023 is de post onvoorzien vrijgevallen ter dekking van het toen verwachte negatieve resultaat.

6. Incidentele en structurele lasten en baten

Uit onderstaand overzicht blijkt dat er in 2023 sprake is van materieel evenwicht. Tegenover een bedrag van € 41.803.738 aan structurele lasten staat een bedrag van € 42.234.404 aan structurele baten.

Incidentele en structurele lasten en baten per programma

Realisatie 2023			
	INC	STR	Eindtotaal
Lasten	1.079.507	41.803.738	42.883.245
Programma Algemene dekkingsmiddelen	137.800	0	137.800
Programma Onvoorzien	0	0	0
Programma Overhead / bedrijfsvoering	670.289	8.908.495	9.578.784
Programma Toekomstbestendige brandweerzorg	1.394.414	27.639.421	29.033.835
Programma Voorbereide crisisorganisatie	-1.122.996	5.255.822	4.132.826
Baten	-172.947	-42.234.404	-42.407.351
Programma Algemene dekkingsmiddelen	-207.635	-41.777.500	-41.985.135
Programma Onvoorzien	0	0	0
Programma Overhead / bedrijfsvoering	-311.330	-2.213	-313.543
Programma Toekomstbestendige brandweerzorg	-883.489	-246.497	-1.129.987
Programma Voorbereide crisisorganisatie	1.229.507	-208.194	1.021.313
Eindtotaal	**906.560**	**-430.666**	**475.894**

Incidentele en structurele lasten en baten per economische categorie

Realisatie 2023			
	INC	STR	Eindtotaal
Lasten	1.079.507	41.803.738	42.883.245
110 Salarissen en sociale lasten	445.562	24.779.629	25.225.190
210 Belastingen	0	168.145	168.145
320 Duurzame goederen	0	0	0
351 Ingeleend personeel	292.946	139.561	432.506
380 Overige goederen en diensten	-678.917	12.021.907	11.342.990
433 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	885.820	885.820
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	399.302	399.302
442 Kapitaaloverdrachten - gemeenten	0	0	0
510 Rente	0	260.890	260.890
710 Mutatie reserves	137.800	0	137.800
720 Mutatie voorzieningen	852.117	0	852.117
730 Afschrijvingen	30.000	3.148.486	3.178.486
Baten	-172.947	-42.234.404	-42.407.351
110 Salarissen en sociale lasten	0	0	0
352 Uitgeleend personeel	-82.419	0	-82.419
360 Huren	0	-500	-500
380 Overige goederen en diensten	-470.438	-251.804	-722.242
431 Inkomensoverdrachten - Rijk	1.246.315	-8.810.406	-7.564.091
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	-32.967.094	-32.967.094
433 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	-75.000	-195.000	-270.000
437 Inkomensoverdrachten - Europese Unie	0	0	0
438 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	0	0
446 Kapitaaloverdrachten - overige overheden	0	0	0
710 Mutatie reserves	-791.405	-9.600	-801.005
750 Overige verrekeningen	0	0	0
Eindtotaal	**906.560**	**-430.666**	**475.894**

INC = Incidenteel; STR = Structureel

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves.

Toelichting incidentele exploitatieruimte

Verschillen uit de kolom incidenteel van meer dan € 350.000 per economische categorie worden hieronder toegelicht.

310 salarissen en sociale lasten

Onder andere de kosten voor de voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU) en de te betaling strafheffing aan de belastingdienst voor de WKR vallen onder de incidentele kosten. Daarnaast zijn diverse medewerkers ingezet t.l.v. projecten. Deze hebben een incidenteel karakter.

380 overige goederen en diensten (lasten)

Dit betreffen onder andere de kosten voor de uitvoering van projecten die gedekt worden uit de reserves, uitfasering PFAS-houdend blusschuim en de inhuur van derden t.b.v. de uitvoering van werkzaamheden of het uitwerken van adviesvraagstukken.

710 mutatie reserves (lasten)

Zie paragraaf 9.2.1 en bijlage 2 voor verdere toelichting over de dotatie aan de bestemmingsreserve.

720 mutaties voorzieningen (lasten)

Dit betreft met name de vorming van de voorziening omtrent aansprakelijkheid schadeclaims.

710 mutatie reserves (baten)

De mutatie reserves bestaan onder andere uit de onttrekking uit bestemmingsreserves voor opleidingen binnen de brandweer, kosten voor de meldkamer en uitgestelde activiteiten.

7. Balans per 31 december

in Euro's

Volg. no.	Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022	Volg. no.	Omschrijving	31-12-2023	31-12-2022
9.1	**Activa**			**9.2**	**Passiva**		
9.1.1	**Vaste activa**			**9.2.1**	**Vaste passiva**		
	Materiële vaste activa met economisch nut	**21.845.960**	**23.423.466**		Eigen Vermogen Algemene reserve	899.719	1.408.296
					Bestemmingsreserve	1.285.016	1.831.358
					Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	-475.894	-391.713
9.1.2	**Vlottende activa**				**Totaal eigen vermogen**	**1.708.841**	**2.847.941**
	Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan een jaar	8.358.517	7.927.587		Voorzieningen	1.329.729	337.312
	Overlopende activa	525.810	536.778		Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	21.940.314	23.774.118
	Liquide middelen	10.387	11.049				
	Totaal vlottende activa	**8.894.714**	**8.475.414**		**Totaal vaste passiva**	**24.978.884**	**26.959.371**
				9.2.2	**Vlottende passiva**		
					Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.316.899	4.206.556
					Overlopende passiva met een specifiek bestedingsdoel	1.383.759	683.486
					Overige overlopende passiva	61.132	49.467
					Totaal vlottende passiva	**5.761.790**	**4.939.509**
Totaal activa		**30.740.674**	**31.898.880**		**Totaal passiva**	**30.740.674**	**31.898.880**

8. Grondslagen van resultaatbepaling en waardering

Inleiding
Onze verslaggeving is opgemaakt met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De administratie wordt gevoerd volgens het stelsel van baten en lasten, waarbij de volgende algemeen aanvaarde beginselen zijn gehanteerd.

Het toerekeningbeginsel
De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, dat wil zeggen dat lasten slechts in het boekjaar zijn opgenomen, indien de daarmee samenhangende tegenprestaties eveneens in dat boekjaar zijn geleverd

Het realisatiebeginsel
Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd.

Het voorzichtigheidsbeginsel
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij het voor het opmaken van de jaarrekening in beeld zijn.

Personeelslasten
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarop uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van eenmalige schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans
Materiële vaste activa met economisch nut
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De aanschaffingen met een relatief geringe betekenis, minder dan € 10.000, worden overigens in het jaar van aanschaffing direct ten laste van de exploitatierekening gebracht. De afschrijving van de activa vindt lineair plaats op basis van een volledig kalenderjaar met inachtneming van de verwachte gebruik- of nuttigheidsduur. Afschrijvingen van nieuwe investeringen vinden voor het eerst plaats in het jaar volgend op de aanschafdatum. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- maximaal 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen;
- maximaal 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen, groot gereedschap;
- maximaal 20 jaar: liften, haakarmvoertuigen, dompelpompunits, hoogwerkers na revisie;
- maximaal 17 jaar: tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen

- maximaal 15 jaar: dakbedekking, luchtbehandeling, cv-installatie, bepakking voertuigen, haakarmcontainers, motorspuit aanhanger, tankwagen, inrichting, productiemachines en/of apparatuur, ademluchtcilinders, reddingsvaartuigen, redvoertuigen (hoogwerkers, autoladders);
- maximaal 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, kozijnen, overige elektrische installaties, verbindingen, kantoormeubilair, nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen, netwerkbekabeling, glasvezelverbinding, verlichtingsvoorzieningen, hydraulische redmiddelen, ademluchtvulstation, klim en hijsmiddelen, valbeveiliging, personen- en materiaalbussen, (test) ademluchtapparatuur, kleding jeugdbrandweer, bluspakken, gaspakken, zaagkleding, redvesten, survivalsuits, kettingzagen, aggregaten;
- maximaal 8 jaar: duikapparatuur/materiaal, hefmiddelen, mobiele dataterminals, explosiemeters, CO-meetapparatuur, explosiemeetapparatuur, stralingsmeetapparatuur, handlampen oplaadbaar, vluchtmaskers;
- maximaal 7 jaar: personenauto's, warmtebeeldcamera's, portofoons/mobilofoons, airbaghoezen;
- maximaal 6 jaar: automatiseringsapparatuur t.b.v. de gemeenschappelijke meldcentrale;
- maximaal 5 jaar: aanhangwagens, lichte motorvoertuigen, software, alarmontvangers-/pagers, blushelmen, -laarzen en handschoenen, paxtassen/AED's, chemiepakken;
- maximaal 4 jaar: automatiseringsapparatuur t.b.v. kantoorautomatisering;
- niet: gronden en terreinen.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Resultaat

Het saldo van de programmarekening 2023 is op de balans verantwoord onder de post 'Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten'.

9. Toelichting balans

9.1 Activa

9.1.1 Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Materiële vaste activa (in Euro's)	Vervoermiddelen	Machines, apparaten, installaties	Overige materiële activa	Bedrijfs-gebouwen	Gronden en terreinen	Totaal
Boekwaarde 01-01-2023	13.889.791	3.937.603	3.409.736	1.498.836	687.500	23.423.467
Investeringen	631.763	678.562	254.741	35.912	0	1.600.978
Waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	-596.999	0	0	0	0	-596.999
Bijdragen van derden direct gelieerd aan een actief	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen cumm. afschrijvingen	566.999	0	0	0	0	566.999
Afschrijvingen	-1.613.544	-821.531	-624.718	-88.692	0	-3.148.485
Saldo per 31 december 2023	12.878.011	3.794.635	3.039.758	1.446.056	687.500	21.845.960

De afschrijving van de activa vindt lineair plaats op basis van een volledig kalenderjaar met inachtneming van de verwachte gebruik- of nuttigheidsduur.

9.1.2 Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	2.009.344	665.065
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0
Overige verstrekte kasgeldleningen	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist (< 1 jaar)	6.184.488	6.913.938
Rekening-courantverhouding Rijk	0	0
Rekening-courantverhouding met niet-financiele instellingen	0	0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier (< 1 jaar)	0	0
Overige vorderingen	164.685	348.584
Overige uitzettingen	0	0
Totaal uitzettingen (< 1 jaar)	8.358.517	7.927.587

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Vorderingen (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	8.193.832	7.579.003
Vorderingen niet-openbare lichamen	164.685	348.584
Totaal vorderingen	8.358.517	7.927.587

Specificatie vorderingen (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	1.662.444	586.759
Nog te ontvangen bedragen SGB	192.242	94.409
Nog te ontvangen energiekosten gemeenten	47.200	24.500
Nog te ontvangen bijdrage Rijk inzake declaratie Covid-19	0	132.121
Nog te ontvangen gelden GGD Zeeland opvang ontheemden Oekraïne	0	161.656
Rekening-courant Rijk (Schatkistbankieren)	6.184.488	6.913.938
Nog te ontvangen bedragen	272.143	14.204
Totaal vorderingen	8.358.517	7.927.587

Specificatie debiteuren (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren exclusief voorziening	1.662.444	586.759
Voorziening dubieuze debiteuren		0
Debiteuren inclusief voorziening	1.662.444	586.759

De afwikkeling van de debiteuren en het restant van de overige vorderingen heeft een normaal verloop. Het saldo ultimo 2023 van de vorderingen op openbare lichamen wordt grotendeels verklaard door een rekening-courantverhouding met het Ministerie als gevolg van het schatkistbankieren (€ 6.184.488), bijstelling gemeentelijke bijdrage van verschillende gemeenten (€ 1.638.312), overige nog te ontvangen bijdrage gemeenten (€ 239.442) en teruggaaf energiekosten (€ 154.000).

Overlopende activa (in Euro's):	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetalingen van/aan overheidslichamen		26.000
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	524.013	510.778
Totaal	524.013	536.778

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Overlopende activa (in Euro's):	31-12-2023	31-12-2022
Fietsplan	156	869
Overige vooruitbetaalde bedragen	523.857	523.098
Overlopende activa	1.797	12.811
Totaal	525.810	536.778

De vooruitbetaalde bedragen bestaan voornamelijk uit kosten voor software licenties en opleidingen/trainingen binnen de brandweer.

Liquide middelen (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Bank	10.387	11.049
Totaal	10.387	11.049

Deze liquide middelen zijn vrij opneembaar. We hebben een kredietfaciliteit van 2,4 mln. bij de BNG.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden.

Met ingang van 1 juli 2021 is de berekeningswijze veranderd. Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 mln. Als het begrotingstotaal hoger is dan € 500 mln. is de drempel gelijk aan € 10 mln. plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 mln. te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 1 mln.

De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden. De berekening van het drempelbedrag en de benutting hiervan voor VRZ worden in de volgende tabel weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	4	2	1	7
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	996	998	999	993
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	43.974			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	43.974			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	366	183	88	625
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	4	2	1	7

VRZ heeft in 2023 het drempelbedrag niet overschreden.

9.2 Passiva

9.2.1 Vaste passiva

Resultaatbestemming 2023

Het negatieve resultaat van € 391.713 over 2022 is conform het bestuursbesluit volledig in mindering gebracht op de algemene reserve.

Algemene reserve

Het negatieve resultaat over 2022 is volledig in mindering gebracht op de algemene reserve.

Algemene reserve (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2023
Saldo	899.719	1.408.296

Algemene reserves (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Beginsaldo	1.408.296	1.841.733
Bij: toevoeging	0	25.372
Af: onttrekking	-508.577	-458.809
Saldo per 31-12	899.719	1.408.296

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Beginsaldo	1.831.358	1.836.217
Bij: toevoeging	137.800	1.041.974
Af: onttrekking	-468.383	0
Af: vrijval	-215.759	-1.046.834
Saldo per 31-12	1.285.016	1.831.358

De bestemmingsreserves zijn als volgt onderverdeeld:

Bestemmingsreserves	Saldo per 01-01-2023	Resultaat 2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo per 31-12-2023
Reserve transitie	77.799	-	-	-	77.799	-
Reserve Vernieuwing	58.462	-	-	-	58.462	-
Reserve Meldkamer	486.665	-	-	104.493	-	382.172
Reserve Crisisorganisatie	79.498	-	-	-	79.498	-
Reserve Uitgestelde activiteiten	244.056	-	85.974	120.579	-	209.451
Reserve impulsgelden operationele leiding BRW	276.820	-	51.826	234.111	-	94.535
Reserve Maritieme Veiligheid	430.338	-	-	-	-	430.338
Reserve Dekking afschrijving	177.720	-	-	9.200	-	168.520
Saldo mutaties 2022	**1.831.358**	-	**137.800**	**468.383**	**215.759**	**1.285.016**

Reserve Transitie

Deze bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de lasten van de transitie van Veiligheidsregio Zeeland, inclusief het regionaliseringproces van de brandweer. In verband met het wegvallen van de bestemming is de reserve in 2023 vrijgevallen.

Reserve Vernieuwing Veiligheidsregio Zeeland

Deze bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de lasten van vernieuwingsprojecten binnen Veiligheidsregio Zeeland, inclusief het regionaliseringproces van de brandweer. In verband met het wegvallen van de bestemming is de reserve in 2023 vrijgevallen.

Reserve Meldkamer

De Reserve meldkamer wordt gebruikt voor het op een verantwoord niveau brengen en in stand houden van de huidige Meldkamer Zeeland-Brabant. Veiligheidsregio Zeeland heeft in 2018 een eenmalige rijksbijdrage van € 1.003.000 ontvangen ter dekking van frictie- en desintegratiekosten. Voor de onttrekkingen 2023 wordt verwezen naar de recapitulatie onttrekkingen reserves.

Reserve Crisisorganisatie

De Reserve crisisorganisatie is gevormd na een onderzoek van de Inspectie Gezondheidszorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie naar het functioneren van de meldkamer en de crisisbestrijdings-organisatie. Naar aanleiding van de inspectie is er een plan van aanpak opgesteld en zijn middelen toegekend om de kwaliteit te verbeteren. In verband met het wegvallen van de bestemming is de reserve in 2023 vrijgevallen.

Reserve uitgestelde activiteiten

De reserve uitgestelde activiteiten is gevormd uit het resultaat 2020 met als doel om t/m 2024 achterstallige activiteiten door Covid-19 alsnog plaats te laten vinden en deze te financieren vanuit de bestemmingsreserve. Voor de onttrekkingen 2023 wordt verwezen naar de recapitulatie onttrekkingen reserves.

Reserve impulsgelden operationele leiding brandweer

De reserve impulsgelden operationele leiding brandweer is gevormd uit het resultaat 2021 met als doel om via en voltijdsopleiding aan het NIPV brandweerofficieren op te leiden om zo de piketten op sterke te kunnen houden. Voor de onttrekkingen 2023 wordt verwezen naar de recapitulatie onttrekkingen reserves.

Reserve Maritieme Veiligheid

Deze reserve is gevormd vanuit het restant van de programmagelden Maritieme Veiligheid. Dit programma is gestopt per 1 april 2022. Met goedkeuring van het Bestuur en de Raden zijn de resterende gelden is een bestemmingsreserve gestopt met als doel Maritieme Veiligheid verder te ontwikkelen en achterstallige trainingen in te halen.

Reserve dekking afschrijving

In 2016 is een toevoeging gedaan van € 230.000 ter dekking van de afschrijvingslasten van de verbouwingen van de kazernes Middelburg Stromenweg en Borssele Quistenburg. Dit omdat geen sprake is van 'reguliere vervanging' na de afschrijvingstermijn. De onttrekkingen hebben betrekking op de dekking van de afschrijvingslasten van bovenstaande investeringen.

Voorziening	Saldo per 01-01-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo per 31-12-2023
RVU	0	140.300	0	140.300
Aansprakelijkheid schadeclaims	0	575.000	0	575.000
Verlofsparen	337.312	277.117	0	614.429
Totaal	**337.312**	**992.417**	**0**	**1.329.729**

Regeling vervroegd uittreden (RVU)

Op 30 mei 2023 is in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (LOAV) een afspraak gemaakt over een tijdelijke RVU (Regeling voor Vervroegde Uittreding). De regeling geldt vanaf 1 januari 2024. De regeling geldt voor medewerkers die:

- Voor 1 januari 2029 de AOW-leeftijd bereiken;
- Op het moment van RVU-ontslag minimaal 40 jaar bij de overheid gewerkt hebben, waarvan de laatste 10 jaar in dienst van een Veiligheidsregio;

De afspraak over deelname moet uiterlijk 31 december 2025 zijn vastgelegd en de duur van de uitkering is maximaal 24 maanden. Op basis van deze voorwaarden is een selectie gemaakt van medewerkers die aanspraak mogen maken op deze regeling. In de dotatie zijn alleen de uitkeringen opgenomen van medewerkers die hebben aangegeven gebruik te willen maken van deze regeling en van medewerkers die nog geen keuze gemaakt hebben

Aansprakelijkheid schadeclaims

Als gevolg van het gebruik van PFAS houdend blusschuim is VRZ aansprakelijk gesteld voor mogelijke hieruit voortvloeiende schade. Hiervoor is een voorziening gevormd.

Verlofsparen

Met ingang van 1 januari 2022 heeft een wijziging in de cao van de veiligheidsregio's plaatsgevonden waarbij het mogelijk is geworden bovenwettelijke verlofuren op te sparen, zonder dat deze uren naar vijf jaar vervallen (artikel 6.3A CAR UWO). Het gevolg van deze wijziging is dat wettelijk is bepaald dat voor de bovenwettelijke verlofuren met een onregelmatig verloop een voorziening gevormd en jaarlijks bijgewerkt moet worden.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Onder de vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer zijn de langlopende leningen opgenomen met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (in Euro's)	Saldo 1 januari 2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo per 31 december 2023
Onderhandse leningen van:				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	23.774.118	0	1.833.804	21.940.314
Binnenlandse bedrijven	0	0	0	0
Totaal vaste schulden	23.774.118	0	1.833.804	21.940.314

De rentelast voor de leningen bedroeg in 2023 € 258.249.

9.2.2 Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	807	765
Overige schulden	4.316.092	4.205.790
Totaal	4.316.899	4.206.555

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Kortlopende schulden (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	1.027.114	1.082.884
Nog te betalen bedragen	1.365.032	1.471.290
Belastingdienst, loonheffingen en sociale lasten	1.908.399	1.629.266
Belastingdienst, omzetbelasting	15.547	22.350
Credit saldo BNG	807	765
Totaal	4.316.899	4.206.555

In de post crediteuren zijn geen bedragen opgenomen die langdurig open staan. De nog te betalen bedragen bestaan onder andere uit de nog te betalen vergoedingen brandweervrijwilligers 2023 (€ 521.038), rente langlopende leningen (€ 236.249), afrekening meldkamer 2023 (€ 62.697), afrekening gebruikerskosten Koegors 2023 (€ 140.588) en nog te betalen piketvergoedingen ACBZ (€ 64.833).

Overlopende passiva met een specifiek bestedingsdoel

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangt VRZ voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Onder de overlopende passiva Projecten worden bijdragen van derden opgenomen waarvan de besteding gebonden is.
Het verloop van deze post in het boekjaar is als volgt:

	Projectomschrijving (in Euro's)	01-01-2023	Toevoegingen	Realisatie 2023	Vrijgevallen / terugbet. bedragen	31-12-2023
1	Project Nucleaire Veiligheid	35.573	0	0	0	35.573
2	CTB gelden	551.488	0	0	551.488	0
3	Opvang ontheemden Oekraïne	96.425	22.292	16.846	0	101.871
4	Versterking Crisisbeheersing en informatie gestuurde veiligheid	0	1.347.906	101.591	0	1.246.315
	Totaal	683.486	1.370.198	118.437	551.488	1.383.759

Project Nucleaire Veiligheid

Voor de verbetering van de voorbereiding door de veiligheidsregio's op kernongevallen is in het verleden door het Rijk geld beschikbaar gesteld.

CTB gelden

Vanuit het Ministerie van J&V heeft de VRZ in 2021 € 992.422,78 ontvangen inzake ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen. De uitkeringen aan de gemeenten zijn afgerond. De gemeenten in Zeeland hebben in de SiSa-regeling de eindverantwoording ingediend. Hiermee is het proces afgerond en is het restant terugbetaald aan het Ministerie van J&V.

Opvang ontheemden Oekraïne

In 2023 heeft VRZ namens de gemeenten en GGD Zeeland een declaratie van € 22.292 ingediend bij het Ministerie van J&V inzake de dekking voor de te verwachten kosten die gemaakt moeten worden voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Met ingang van 2024 gaat de regeling verder via gemeenten en niet meer via VRZ. VRZ zal na bij definitieve afrekening bij het Ministerie de eventuele te veel ontvangen gelden terugbetalen.

Versterking Crisisbeheersing en informatie gestuurde veiligheid

In 2023 heeft er een landelijke verhoging van € 83 miljoen plaatsgevonden in de BDUR voor crisisbeheersing. Dit geld is bedoeld om Veiligheidsregio's beter voorbereid te laten zijn op toekomstige rampen en crises, onder meer door het versterken van het fundament, netwerk, platform en de informatiefunctie. Daarnaast is de bijdrage ook bedoeld om flexibele netwerksamenwerking tussen regio's en met het Rijk en andere crisispartners te realiseren. Tot slot is er ook geld beschikbaar gesteld voor de inrichting van een knooppunt Coördinatie Regio's Rijk, dat 24/7 ondersteuning biedt in coördinatie en informatiemanagement tussen regio's, het Rijk en crisispartners.

VRZ heeft in 2023 € 1.347.906 ontvangen voor crisisbeheersing en voor informatievoorziening. De bestedingen in 2023 worden verantwoord via de SiSa-regeling. Volgens de voorwaarden van de BDUR mag het niet bestede bedrag worden verantwoord via de balans, onder de post 'overlopende passiva met een specifiek bestedingsdoel'.

Overige overlopende passiva

Overlopende passiva (in Euro's)	31-12-2023	31-12-2022
Overige vooruitontvangen bedragen	61.132	49.467
Totaal	61.132	49.467

9.3 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Voor de komende jaren zijn we verbonden aan een aantal, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen:

Rijlabels	Totaal
Accountancy	58.141
Bijdrages	308.650
GWE	14.271
Huur	11.596
Inhuur	79.170
Internet/telefonie	183.539
Koel- en bluscapaciteit	113.680
Meldkamer	1.035.792
Onderhoud gebouwen	101.055
Onderhoud materieel/materiaal	23.749
Opleidingen	539.688
Overig	31.397
Piket	48.419
Reddingsbrigade	34.509
Schoonmaak	256.259
Pagers	169.400
Hoogwerkers	1.794.072
Software	1.009.024
Verzekering	390.471
Eindtotaal	**6.202.882**

10. Wet Normering Topinkomens 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor VRZ is € 223.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	**E. van der Reijden**	**J. Gaemers**
Functiegegevens	Directeur	Directeur (waarnemend)
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-07	01-08 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,72
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 95.141,92	€ 47.921,00
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.036,68	€ 6.545,00
Subtotaal	*€ 108.178,60*	*€ 53.836,00*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 128.912,33	€ 67.510,94
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 108.534,62	€ 53.836,00
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**E. van der Reijden**	
Functiegegevens	Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 t/m 31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 125.591,01	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.807,56	
Subtotaal	*€ 148.398,57*	

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00	
Bezoldiging	*€ 148.398,57*	

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog vier jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

Gegevens 2023	
Naan topfunctionaris	**Functie**
H.J.A. van Merrienboer	Voorzitter AB (01-01 t/m 31-12)
G.M. Dijksterhuis	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
M. Mulder	Lid AB (01-01 t/m 04-07)
M. Fränzel	Lid AB (05-07 t/m 31-12)
I.M.M. Jense – van Haarst	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
C. Jansen op de Haar	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
H.M. Bergmann	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
G.L. Meeuwisse	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
J.S. van Egmond	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
J.C. van der Hoek	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
M.M.D. Vermue	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
M.L.P. Sijbers	Lid AB (01-01 t/m 31-12)
R.J. van der Zwaag	Lid AB (01-01 t/m 31-01)
F.J. Schouwenaar	Lid AB (01-02 t/m 31-12)
R.B. van den Tillaar	Lid AB (01-01 t/m 31-12)

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. In 2023 zijn geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

11. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3 % van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.286.497. Tevens bedraagt deze 1% (€ 428.830) bij politiek gevoelige onderwerpen.

Bevinding
Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door het Algemeen Bestuur gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf Bedrijfsvoering worden vermeld.

12. Vaststelling jaarrekening 2023

Dagelijks Bestuur
De jaarrekening 2023 is vastgesteld en aangeboden aan het Algemeen Bestuur op 5 juli 2024.

Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland,

De secretaris, de voorzitter,

J. Gaemers H.J.A. van Merrienboer

Algemeen Bestuur
De jaarrekening 2023 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland in de openbare vergadering van 5 juli 2024.

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland,

De secretaris, de voorzitter,

J. Gaemers H.J.A. van Merrienboer

13. Bijlagen

Bijlage 1 Realisatie begrote investeringen 2023

Rijlabels	Budget 2023	Realisatie 2023	Verschil	Toelichting
Lasten	**3.681.095**	**1.600.923**	**2.080.172**	
INV 001 C2000 Portofoons,mobilofoons,luistersets	57.500	8.613	48.887	Afgerond
INV 002 ICT	201.250	199.740	1.510	Afgerond
INV 003 Bluskleding	79.500	50.349	29.151	Afgerond
INV 004 Inventaris kazernes	106.750	40.582	66.168	€ 50.000 doorschuiven naar 2024
INV 006 TS6, nat.brandbestrijding-,SB voertuigen	120.000	120.000	0	Afgerond
INV 007 Logistieke voertuigen	414.000	0	414.000	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 009 Warmtebeeldcamera's	7.000	6.613	387	Afgerond
INV 010 P2000 Pagers	508.836	294.006	214.830	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 011 Explosie- en CO-meters	301.500	21.371	280.129	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 013 Paxtas/AED's	40.480	29.829	10.651	Afgerond
INV 015 MDT's (Ipads op de voertuigen)	6.831	6.430	401	Afgerond
INV 016 Ipads brandweer ROL	2.277	0	2.277	Afgerond
INV 017 Midlife vervanging banden + straalpijpen	108.750	94.750	14.000	Afgerond
INV 019 Handlampen oplaadbaar	32.344	7.267	25.077	Afgerond
INV 020 Precom-schermen	28.750	7.824	20.926	Afgerond
INV 021 Bijzonder materiaal HV's/specialismen	15.200	15.170	30	Afgerond
INV 022 Duikmaterialen	51.750	0	51.750	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 024 Voertuigen gaspakkenteams	287.500	0	287.500	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 025 Voertuigen waterongevallenteams	575.000	14.000	561.000	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 027 Dienstbussen	63.250	58.522	4.728	Afgerond
INV 031 Hoogwerkers / Redvoertuigen	0	316.601	-316.601	Activa in aanbouw
INV 032 Waterwagens	43.700	27.890	15.810	Activa in aanbouw
INV 035 Verbouwing Segeerssingel 10 Middelburg	115.000	35.912	79.088	Rest-budget doorschuiven naar 2026
INV 036 I&A Telefoons	42.250	42.250	0	Afgerond
INV 039 Energiebesparende maatregelen	14.720	0	14.720	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 040 Ademluchttoestellen	8.971	0	8.971	Afgerond
INV 041 Ademluchtmaskers	22.242	16.618	5.624	Afgerond
INV 044 Werkplaatsinirchting MTL	35.000	35.000	0	Afgerond
INV 048 Kettingzagen en zaagkleding	3.000	3.000	0	Afgerond
INV 058 Blushelmen	34.324	31.743	2.581	Afgerond
INV 059 Blushandschoenen	24.150	22.734	1.416	Afgerond
INV 060 Bluslaarzen	91.770	63.408	28.362	Afgerond
INV 061 Nucleaire veiligheidsmiddelen en kleding	172.500	30.699	141.801	Rest-budget doorschuiven naar 2024
INV 066 Schuimopvangbakken	65.000	0	65.000	Rest-budget doorschuiven naar 2024
Eindtotaal	**3.681.095**	**1.600.923**	**2.080.172**	

Bijlage 2 Recapitulatie onttrekkingen reserves 2023

Algemene reserve

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Algemene reserve									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 1.016.583**					
Onttrekkingen	**€ 297.500**	€ -35.500	€ -140.000	**€ 403.662**	**€ 116.864**	**€ 200.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Programmamanagement brandweer 2030	€ 200.000	€ 0	€ -78.000	€ 122.000	€ 116.864	€ 200.000			
Frictiekosten brandweerpost Heinkenszand	€ 32.500	€ -32.500	€ 0	€ 0	€ 0				
Frictiekosten brandweerpost Goes-West	€ 65.000	€ -65.000	€ 0	€ 0	€ 0				
Schuimblusproblematiek fase 2 en 3	€ 0	€ 62.000	€ -62.000	€ 0	€ 0				
Verwacht resultaat 2023				€ 281.662	€ 0				
Saldo aan het eind van het jaar				**€ 612.921**	**€ 899.719**	**€ 699.719**	**€ 699.719**	**€ 699.719**	**€ 699.719**
Totaal algemene reserve									

Bestemmingsreserves

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve Transitie									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 77.799**					
Onttrekkingen	**€ 0**	**€ 77.799**	**€ 0**	**€ 77.799**	**€ 77.799**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Extra kosten hoofdstructuur brw.	€ 0	€ 36.825	€ -36.825	€ 0	€ 0				
Kwaliteitsslag ITR	€ 0	€ 23.974	€ -23.974	€ 0	€ 0				
Kwaliteitszorg/organisatiescan	€ 0	€ 17.000	€ -17.000	€ 0	€ 0				
Vrijval reserve transitie	€ 0	€ 0	€ 77.799	€ 77.799	€ 77.799				
Saldo aan het eind van het jaar				€ -0	**€ 0**	€ -0	€ -0	€ -0	€ -0

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve Vernieuwing									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 58.462**					
Onttrekkingen	**€ 0**	**€ 58.462**	**€ 0**	**€ 58.462**	**€ 58.462**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Visie op brandweerzorg	€ 0	€ 8.411	€ -8.411	€ 0	€ 0				
DBK en geo-informatie	€ 0	€ 6.548	€ -6.548	€ 0	€ 0				
Arbo-processen Brandweer (PvA RIE)	€ 0	€ 11.867	€ -3.743	€ 8.124	€ 8.124				
Extra kosten hoofdstructuur brandweer	€ 0	€ 15.001	€ -15.001	€ 0	€ 0				
Incidentele kosten MOTO-beleidsplan	€ 0	€ 16.635	€ -16.635	€ 0	€ 0				
Vrijval reserve vernieuwing	€ 0	€ 0	€ 50.338	€ 50.338	€ 50.338				
Saldo aan het eind van het jaar				**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve Meldkamer									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 486.665**					
Onttrekkingen	**€ 218.700**	**€ 2.365**	**€ 0**	**€ 221.065**	**€ 98.957**	**€ 338.608**	**€ 40.600**	**€ 6.400**	**€ 2.100**
Frictiekosten: woon-werkvekeer BoZ	€ 17.000	€ 0	€ 0	€ 17.000	€ 17.000	€ 14.800	€ 10.600	€ 6.400	€ 2.100
Frictiekosten: meerjarige kwaliteitsslag OCB incl procesaansluitingen brw.	€ 0	€ 137.365	€ 0	€ 137.365	€ 15.257	€ 122.108	€ 30.000		
Frictiekosten: Verbouwing GMZ	€ 135.000	€ -135.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 135.000			
Dekking structurele desintegratiekosten	€ 66.700	€ 0	€ 0	€ 66.700	€ 66.700	€ 66.700			
Saldo aan het eind van het jaar				**€ 265.600**	**€ 387.708**	**€ 49.100**	**€ 8.500**	**€ 2.100**	**€ 0**

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve Crisisorganisatie									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 79.498**					
Onttrekkingen	**€ 0**	**€ 79.498**	**€ 0**	**€ 79.498**	**€ 79.498**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Programma Vakbekwaamheid hoofdstructuur crisisbeheersing	€ 0	€ 38.967	€ -38.967	€ 0	€ 0				
Implementatie Leidraad Grootschalig brandweeroptreden	€ 0	€ 40.531	€ -40.531	€ 0	€ 0				
Vrijval reserve crisisorganisatie	€ 0	€ 0	€ 79.498	€ 79.498	€ 79.498				
Saldo aan het eind van het jaar				**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve uitgestelde activiteiten									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 244.055**					
Toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 85.974**	**€ 85.974**	**€ 85.974**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Vrijval reserves			€ 85.974	€ 85.974	€ 85.974				
Onttrekkingen	**€ 0**	**€ 244.055**	**€ 85.974**	**€ 330.029**	**€ 120.579**	**€ 209.450**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
PFAS Schuimblusproblematiek	€ 0	€ 90.055	€ 62.000	€ 152.055	€ 25.355	€ 126.699			
Dienstkleding	€ 0	€ 154.000	€ 0	€ 154.000	€ 95.224	€ 58.776			
Kwaliteitsslag ITR / Invoering omgevingswet	€ 0	€ 0	€ 23.974	€ 23.974	€ 0	€ 23.974			
Saldo aan het eind van het jaar				**€ 0**	**€ 209.450**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve Impulsgelden operationele leiding brandweer									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 276.820**					
Toevoegingen	**€ 0**	**€ 0**	**€ 51.826**	**€ 51.826**	**€ 51.826**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Vrijval reserves			€ 51.826	€ 51.826	€ 51.826				
Onttrekkingen	**€ 0**	**€ 276.820**	**€ 51.826**	**€ 328.646**	**€ 234.111**	**€ 94.535**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Voltijdsofficiersopleidingen	€ 0	€ 276.820	€ 0	€ 276.820	€ 197.059	€ 79.761			
Extra kosten hoofdstructuur brandweer	€ 0	€ 0	€ 51.826	€ 51.826	€ 37.052	€ 14.774			
Saldo aan het eind van het jaar				**€ 0**	**€ 94.535**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve Maritieme Veiligheid									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 430.338**					
Onttrekkingen	**€ 0**	**€ 430.338**	**€ -350.000**	**€ 80.338**	**€ 0**	**€ 175.000**	**€ 175.000**	**€ 80.338**	**€ 0**
Maritieme Veiligheid Algemeen	€ 0	€ 280.338	€ -250.000	€ 30.338	€ 0	€ 125.000	€ 125.000	€ 30.338	
Maritieme Veiligheid Vakbekwaamheid	€ 0	€ 150.000	€ -100.000	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 0
Saldo aan het eind van het jaar				**€ 350.000**	**€ 430.338**	**€ 255.338**	**€ 80.338**	**€ 0**	**€ 0**

						Begroting 2024-2027			
	B2023	BW2023-1	BW2023-3	B2023 na wijz	Rekening 2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Reserve dekking afschrijving									
Saldo aan het begin van het jaar				**€ 177.720**					
Onttrekkingen	**€ 9.200**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 9.200**	**€ 9.200**	**€ 9.200**	**€ 9.200**	**€ 9.200**	**€ 9.200**
Reserve afschrijving brandweer									
Dekking afschrijvingen verbouwing kazerne Stromenweg	€ 5.600	€ 0	€ 0	€ 5.600	€ 5.600	€ 5.600	€ 5.600	€ 5.600	€ 5.600
Dekking afschrijvingen verbouwing kazerne Borssele	€ 3.600	€ 0	€ 0	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600
Saldo aan het eind van het jaar				**168.520**	**168.520**	**159.320**	**150.120**	**140.920**	**131.720**
Totaal bestemmingsreserves aan het begin van het jaar	**€ 1.831.357**			**€ 1.831.357**	**€ 1.831.357**	**€ 784.120**	**€ 463.758**	**€ 238.958**	**€ 143.020**
Totaal toevoegingen bestemmingsreserves	**€ 0**	**€ 0**	**€ 137.800**	**€ 137.800**	**€ 137.800**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal onttrekkingen bestemmingsreserves	**€ 227.900**	**€ 1.169.337**	**€ -212.200**	**€ 1.185.037**	**€ 678.606**	**€ 826.793**	**€ 224.800**	**€ 95.938**	**€ 11.300**
Totaal bestemmingsreserves aan het eind van het jaar	**€ 1.603.457**			**€ 784.120**	**€ 1.290.551**	**€ 463.758**	**€ 238.958**	**€ 143.020**	**€ 131.720**
Totaal reserves aan het begin van het jaar	**€ 2.625.923**			**€ 2.847.940**	**€ 2.847.940**	**€ 1.397.041**	**€ 1.163.477**	**€ 938.677**	**€ 842.739**
Totaal toevoegingen reserves	**€ 0**	**€ 0**	**€ 137.800**	**€ 137.800**	**€ 137.800**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Totaal onttrekkingen reserves	**€ 525.400**	**€ 1.133.837**	**€ -352.200**	**€ 1.588.699**	**€ 795.470**	**€ 1.026.793**	**€ 224.800**	**€ 95.938**	**€ 11.300**
Totaal reserves aan het eind van het jaar	**€ 1.603.457**			**€ 1.397.041**	**€ 2.190.270**	**€ 1.163.477**	**€ 938.677**	**€ 842.739**	**€ 831.439**

Bijlage 3 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Rijlabels	Realisatie 2023
⊟ Crisisbeheersing en brandweer	
⊟ Lasten	32.930.144
110 Salarissen en sociale lasten	18.995.866
210 Belastingen	158.409
351 Ingeleend personeel	177.415
380 Overige goederen en diensten	8.791.825
433 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	851.257
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	235.741
442 Kapitaaloverdrachten - gemeenten	0
720 Mutatie voorzieningen	796.902
730 Afschrijvingen	2.922.729
⊟ Baten	-41.292.803
352 Uitgeleend personeel	-65.776
360 Huren	-500
380 Overige goederen en diensten	-425.342
431 Inkomensoverdrachten - Rijk	-7.564.091
432 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-32.967.094
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	-270.000
⊟ Mutaties reserves	
⊟ Lasten	137.800
710 Mutatie reserves	137.800
⊟ Baten	-801.005
710 Mutatie reserves	-801.005
⊟ Overhead	
⊟ Lasten	9.554.412
110 Salarissen en sociale lasten	6.229.325
210 Belastingen	9.736
351 Ingeleend personeel	255.092
380 Overige goederen en diensten	2.551.164
433 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	34.562
436 Inkomensoverdrachten - overige overheden	163.561
720 Mutatie voorzieningen	55.215
730 Afschrijvingen	255.757
⊟ Baten	-18.856
352 Uitgeleend personeel	-16.643
380 Overige goederen en diensten	-2.213
⊟ Treasury	
⊟ Lasten	260.890
510 Rente	260.890
⊟ Baten	-294.687
380 Overige goederen en diensten	-294.687
Eindtotaal	**475.894**

Bijlage 4 SiSa 2023

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024																
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator			Indicator		Indicator		Indicator		Indicator		Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)			Besteding (jaar T)											
			Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3													
			Veiligheidsregio's		*Aard controle R* *Indicator: A2/01* € 7.564.091											
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's			Naam Kostensoort		Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)		Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023)							
					Aard controle n.v.t. *Indicator: A18/01*		*Aard controle R* *Indicator: A18/02*		*Aard controle R* *Indicator: A18/03*							
					1 Meerkosten coördinerende gemeente	€ 151.051	€ 151.051									
					2 Hotels/centra											
					3 Overige specifieke meerkosten											
					4 Overige Meerkosten		€ 19.399									
					Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)		Eindverantwoording (Ja/Nee)		Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
					Som indicator 02											
					Aard controle n.v.t. *Indicator: A18/04*		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*					
				1	€ 151.051	Ja			Nee							